ORAS

Kiek debesuota, temperatūra ta pati. Saulė teka — 6:33, leidžiasi — 4:36.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CAnal 5-8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXVIII. Kaina 5c Chicago 8, Ill. Penktadienis, Lapkričio-November 9 d., 1951 Price 5c No. 265

AMERIKA KVIEČIA RUSIJA NUSIGINKLUOTI

SOVIETŲ SĄJUNGA SIŪLO ŠAUKTI NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJĄ

Višinskis atmetė Vakarų valstybių taikos planą

PARYŽIUS. — Prezidento Trumano ir trijų didžiųjų Vakarų valstybių paskelbtas taikos planas J. T. Konferencijoj buvo Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio Višinskio atmestas. Jis pasiūlė sušaukti iki 1952 metų birželio 1 d. specialią nusiginklavimo konferenciją.

Pasitraukti iš Korėjos

Višinskis, atsakydamas į Achesono pasiūlymus ir mestus sovietams priekaištus, kalbėjo, kad karą Korėjoj galima ir reikalinga nedelsiant pabaigti. Užtenka įsakyti J. T. armijos vadui gen. Ridgway, kad jis nesabotuotų taikos derybų, ir taika būsianti atstatyta, kalbėjo Višinskis.

Jis reikalavo, kad J. T. armija tuojau atsitrauktų į Pietinę Korėją, o per trejetą mėnesių visos svetimos pajėgos turėtų apleisti Korėją.

Atlanto paktas prieš J. T. dėsnius

Višinskis naudojo visas įmanomus retorikos būdus, siekdamas įtikinti konferenciją, kad Atlanto paktas yra nesuderinamas su Jungtinių Tautų siekimais ir kad Amerika ir Vakarai turi daugiau kariuomenės po ginklu, negu Sovietų Sąjunga ir komunistiniai kraštai.

Sovietų reikalavimas — paskelbti Atlanto gynybos sistemą nesuderinamą su J. T. Organizacijos deklaracija, lygiai, kaip esą nesuderinamos Amerikos pastangos apsupti Sovietų Sąjungą karinių bazių grandine.

Prieš atomines bombas

Sovietų nuomonė vienoj vietoj sutampa su Amerikos, būtent sunaikinti atomines bombas ir uždrausti jų gaminimą bei naudojimą.

Tiktai būdai bei priemonės dėl atominių ginklų kontrolės ir garantijų prieš tolimesnį gaminimą yra tokie skirtingi, kad tautos, esanios stebėtojų vaidmeny, negali įsivaizduoti, jog būtų galima atsiekti sutarimo šiuo pačiu svarbiuoju klausimu.

Maskvos spauda netiki Auriolu

MASKVA. — Sovietų laikraščiai išspausdino Tass pranešimą apie Jungtinių Tautų šeštojo visuotinio susirinkimo atidarymą, per kurį Prancūzijos prezidentas Auriol iškėlė reikalą susitikti keturiems didiesiems.

Tasso pranešimas baigiamas pastaba, kad Auriol tuo tik norėjo nuraminti Prancūzijos ir kitų tautų gyventojus, norinčius taikos.

Lenkija be maisto

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamento radijas (Voice of America) praneša, kad Lenkija kenčia didžiausią maisto trūkumą nuo karo laikų.

Prie maisto krautuvių stovi ištisomis naktimis eilės žmonių, laukiančių progos gauti nors kiek maisto.

Iš pranešimo galima suprasti, kad Lenkijos maisto trūkumas atsirado dėl nepasotinamos Sovietų S-gos, baigiančios iščiulpti užimtas šalis.

Acheson kaltino sovietus nekaltų žmonių trėmimais

PARYŽIUS. — Amerikos valstybės sekretorius Acheson tarp virtinės kaltinimų, mestų Sovietų Sąjungai J. T. Organizacijos konferencijoj, nepamiršo ir nekaltų žmonių bei šeimų persekiojimų komunistų užimtuose kraštuose.

Jis reikalavo grąžinti sukomunistintų šalių žmonėms nors pačias prigimtąsias teises.

Sovietų Sąjunga yra nemaža prikalbėjusi apie taiką, pasakė Acheson, bet kai ateina reikalas padėti taikai darbais arba vienijimui, ji pasirodo jos kenkėja.

Achesonas, reikalaudamas iš sovietų darbų, rodančių jų norą išlaikyti taiką, siūlė duoti ženklą karui Korėjoj pabaigti, kad po to būtų galima eiti prie pasaulinio nusiginklavimo.

Kiti Achesono reikalavimai iš Sovietų Sąjungos buvo šie:

—Sutikti sudaryti Jungtinių Tautų komisiją, kuri ištirtų balsavimo sąlygas abiejose Vokietijos zonose.

—Leisti pasirašyti taikos sutartį su Austrija, kad sovietų, anglų ir prancūzų ir amerikiečių okupacinės pajėgos galėtų apleisti kraštą.

—Liautis trukdyti Italijai patekti į Jungtinių Tautų Organizaciją.

Neįvykdytas planas nužudyti Th. Dewey

NEW YORKAS. — Dabartinis New Yorko gubernatorius Thomas Dewey turėjo mirti 1935 m., esant jam prokuroro pavaduotoju nuo gengsterio Dutch Schultz kulkos. Kad jis šiandien gyvas, jis turi dėkoti kitam gengsteriui, Albertui Anastasia, — įrodinėja Look žurnale New Yorko advokatas Turkus.

Thomas Dewey tada prikibo prie Schultzo, žinomo spirito kantrabandininko ir milijonieriaus, kad jis yra skolingas vyriausybei daug tūkstančių mokesčių.

Dutch Schultz aiškino savo draugams, kad tai per akiplėšiška iš tų valdininkėlių, besivadinančių valstybės gynėjais, ir kad gengsterių vardui išlaikyti jis jau turi išdirbęs planą per ateinančias dvi dienas nudėti Dewey.

Šis planas labai nepatiko Albertui Anastasia, turėjusiam tada įmonę žmonėms likviduoti pagal užsakymą (Murder, Inc. Brooklyn). Jo aiškinimu, tada valdžia užsiundytų šimtus naujų persekiotojų, ir gengsteriai nukentėtų vien dėl Schultzo ambicijų.

Schultzui nenusileidus, Anastasia davė įsakymą savo vyrams, kad jį likviduotų. Thomas Dewey liko gyvas, ir pamažu pasidarė New Yorko gubernatorium, 1948 m. net respublikonų kandidatu į prezidentus.

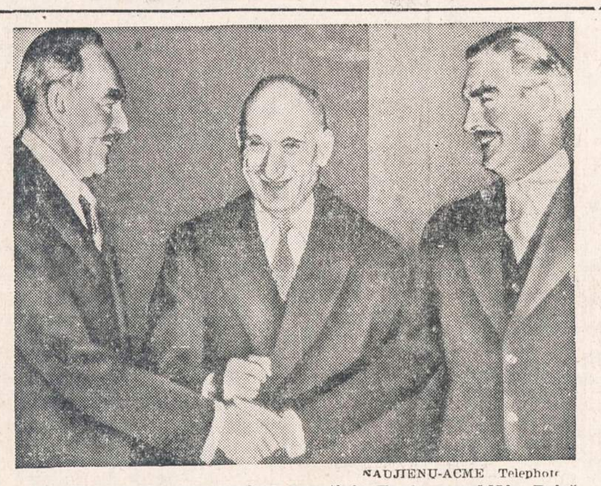

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Paryžiuje atsidarė generalinė Jungtinių Tautų asamblėja. Prieš sesijos atidarymą (iš kairės į dešinę) JAV sekretorius Dean Acheson, Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Robert Schumann ir Anglijos užsienio reikalų ministeris Anthony Eden pasidavė rankas.

Pasitarimai be nutarimų

J. T. delegacijos būstinė, Munsan, Korėja. — Ketvirtadienio pasitarime, užtrukusiame daugiau kaip 4 valandas, Jungtinių Tautų delegacijos atstovai griežtai pasipriešino paskutinių dienų komunistų išvedžiojimams, išvesti paliaubų zoną palei frontą, tuo tarpu, kai ir dėl dabartinio fronto linijos nuomonės nesutampa.

"Mes jau daug girdėjome apie šį arkliuką, dabar mes norime jį pamatyti", išsireiškė J. T. "paliaubų zonos" komisijos pirmininkas gen. Hodes, norėdamas tuo pasakyti, kad jie reikalauja iš komunistų konkrečių pasisakymų dėl diskutuotų paliaubų sąlygų.

17 lėktuvų prieš 80

Amerikos lėktuvai sistematiškai tęsia komunistų susisiekimo mazgų naikinimą ir pastiprinimų trukdymą.

Sinanju erdvėj 80 komunistų naikintojų užpuolė 17 amerikiečių lėktuvų. Įvyko 10 minučių kautynės, per kurias 1 komunistų lėktuvas buvo numuštas ir 2 sužaloti. Visi sąjungininkų lėktuvai sugrįžo į savo bazes.

Moters galios gadynė žinovo akimis žiūrint

NEW HAVEN, Conn. — Yales universiteto antropologijos profesorius Murdock mėgino moksliškai apibūdinti moterų valdžios iškilimą šeimoj, kas neišvengiamai veda į moterų galios laikotarpį visuomenėj ir valstybėj.

Amerikoj, kur technikinis amžius yra giliausiai įleidęs šaknis, moterys valdo daugiau turto, negu vyrai. Ūkinė moters galia skina jai kelią ir į politinį - visuomeninį gyvenimą, jau nekalbant apie santykių pakitėjimą šeimoj.

Prof. Murdock sako, ateity vedę vyrai vadinsis žmonų vardais. Jis prileidžia, kad pamažu visuomenės santvarka remsis moterų galia, ir tai nebūsią visiškai nauja, nes yra buvusių kultūrų ir primityvių tautų, kur moteris valdė šeimą ir visuomenę.

Žuvo 3 lakūnai

WILMINGTON, Ohio.— Bombonešis B-17 nukrito su dviem karininkais (majorais) ir 1 kareiviu, ir užsidegė. Visi trys lakūnai žuvo liepsnose.

Trumanas raginęs gen. Eisenhowerį kandidatuoti

NEW YORKAS. — Arthur Krock, žurnalistas, paskelbė dienrašty New York Times, kad prezidentas Trumanas norėjęs įkabėti gen. Eisenhoweriui kandidatuoti per prezidento rinkimus 1952 m.

Šis dalykas buvęs apkalbėtas pietaujant Trumanui su Eisenhoweriu prezidento namuose.

Eisenhoweris, Krock teigimu, nesutikęs su Trumano pasiūlymu būti demokratų kandidatu į prezidentus, nes jis esąs skirtingų pažiūrų įvairiais vidaus politikos klausimais.

Arthur Krock sako, kad šias žinias jam suteikė patikima Washngtono asmenybė. Prezidento sekretorius J. Short sako, kad tai netiesa.

Trumanas nuneigė

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Trumanas pasakė, kad nėra nė žodžio teisybės N. Y. Times korespondento Arthuro Krocko pranešime, kad jis siūlęs gen. Eisenhoveriui būti demokratų kandidatu į prezidentus.

Jei tai būtų rašę Walter Winchell ar Walter Trohan, būtų nestebėtina, bet aš esu nustebintas, kad tai padarė Krock, pasakė Truman.

Sirijos valdžios galva pasitraukė iš pareigų

CAIRO, Egiptas — Gautomis žiniomis iš Sirijos, šalies ministeris pirmininaks Hassan Bey El Hakeem atsistatydino.

Atsistatydinimo priežastis — nuomonių skirtumai dėl prisidėjimo prie Vakarų organizuojamos Vidurinių Rytų komandos. Hakeem buvo Vakarų šalininkas.

Pavogė žibalo gręžimo bokštą

VIENA, Austrija. — Sovietų zonos policija pas senos geležies pirklį rado dalis žibalo gręžimo bokšto, kuris buvo vagių nugriautas ir parduotas į laužą.

Nuskendo 3 tankistai

SAN JOSE, Calif. — Darant bandymus su amfibiniu tanku, nuskendo trys kariai. Tankui plaukiant vandeniu, jis nugrimzdo į rezervuarą, esantį 60 pėdų gylio.

Vėliausios Žinios

★

—Vakarų Vokietijos prezidentas Heuss atmetė Rytų zonos prezidento propagandinį pasiūlymą susitikti Berlyne svarstyti Vokietijos suvienijimą.

—Prezidentas Trumanas išvyko mėnesiui atostogų į Key West Floridoj.

—Senato tyrinėjimo komisija paskelbė, kad Čekoslovakijos šnipas, apsirūpinęs diplomatiniu pasu, išvogė Amerikos atominio ir bakterinio karo planus. Šnipas, pulk. Otto Biheler, atvyko į Ameriką 1949 m. kaip Čekoslovakijos karo attache.

—Amerikos armijos sekretorius Pace atvyko į Londaną tartis dėl ginklų vienodinimo. Susidomėjimą kelia naujai išrastas anglų šautuvas.

—Amerikos vyriausybė uždraudė naujų automobilių modelių gamininmą.

—Kas ketvirtas Kongreso narys važinėjasi po pasaulį valdžios lėšomis, nuduodamas visokias taikos ir studijų misijas, rašoma korespondencijoj iš Washingtono.

—Gen. Arturo Rawson, 67 m., buvęs Argentinos prezidentas, pasodintas į kalėjimą, apkaltinus dalyvavimu paskutiniame sąmoksle prieš Peroną.

—Anglų vyriausybė įvedė kortelių sistemą pirkti anglis namų ūkiui.

—Anglų karinė vyresnybė liepia savo kareiviams Suezo kanalo zonoj nesirodyti pavieniui, norint išvengti žudynių iš pasalų.

Buriuotojų tragedija

CASABLANKA, Prancūzų Marokas. — Amerikiečių ištaiginga jachta "Kangaroo" buvo audros užmesta ant pakrančių uolų ir sudaužyta.

Nuskendo jachtos savininkas, milijonierius McEvoy, gelbėdamas savo žmoną, ir dar keturi asmenys.

Trims jachtos įgulos nariams (visi vokiečiai) pasisekė išplaukti į krantą.

Jachta plaukė iš Cannes Prancūzijoj per Atlantą į Bahamą.

Amerikos komunistai pereina į pogrindį

NEW YORKAS. — Vyriausias prokuroras Howard McGrath sako, kad komunistai JV paskutiniais mėnesiais mažiau besirodo viešumoj, bet pereina į slaptą pogrindžio veiklą.

Yankiai į Europą

BREMERHAVEN, Vokietija. — Transportų laivu "Gen. R. M. Blatchford" į Europą atvyko likusi dalis 43 pėstininkų divizijos, kuri yra numatyta į gen. Eisenhowerio Atlanto jungtinę armiją.

Atidėjo streiką

WASHINGTONAS, D. C. — Įsikišus prezidentui Trumanui, lokomotyvų mašinistų ir kurikų brolija atidėjo geležinkelių streiką, kuris turėjo prasidėti ketvirtadienį keturiuose svarbiuose ruožuose.

JAV SUTIKTŲ MAŽINTI KARO JĖGAS, JEI PRISIDĖTŲ IR SOVIETŲ S-GA

Didžiosios valstybės turėtų pasiduoti J. Tautų kontrolei

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Trumanas savo paskutinėj kalboj kreipėsi į Sovietų Sąjungą, prisidėti prie Amerikos taikos plano per nusiginklavimą.

Pagal Trumano planą, visos pasaulio tautos turėtų pasiduoti Jungtinių Tautų kontroliniam organui, kuriam valstybės teiktų žinias apie ginklus ir kariuomenę ir kuris galėtų tas žinias patikrinti, pasiunčiant savo atstovus į visas valstybes.

Ginklų surašymas

Trumanas siūlė sumažinti ginklavimąsi ir pasiduoti tarptautinio organo priežiūrai pirmiausiai pateikiant turimų ginklų ir kareivių kiekių sąrašus.

Jungtinių Tautų prižiūrėtojams tikrinant pateiktus skaičius vietoj, didžiosios tautos turėtų sutarti aprėžti ginklavimąsi.

Kariuomenės didumą būtų galimą nustatyti pagal valstybės gyventojų skaičių, o karo biudžetus pagal valstybės pramonės gamybą.

Prieš atomines bombas

Prezidentas minėjo ir atomines bombas, kurių kiekiai ir gamyba būtų žinomi Jungtinių T. kontroliuojamoms institucijoms, kol šie baisieji ginklai būtų galiausiai uždrausti gaminti ir naudoti.

Jis pripažino, kad Sovietų Sąjungos atominių bombų atsargos didėja ir kad atominio karo pavojus daugiausia kelia nerimą tarp pasaulio tautų.

Reikalavo Kremlių sutikti

Trumano kalba buvo kartu ir prašančio ir grasinančio pobūdžio. Įsidėmėtina kalbos vieta, kur jis pasakė: "Aš asmeniškai reikalauju Kremlių priimti šį planą ir paskelbti jį sovietų liaudžiai".

Jo įsitikinimu, sovietų ir kitų tautų liaudis už geležinės uždangos iš tikrųjų nori taikos, ir ji parodytų tuos savo norus, jei tik leistų jų vadai.

Ginklavimas veda į karą

Prezidentas Trumanas išsireiškė, kad tokios nevaržomos ginklavimo lenktynės bus ilgainiui tautoms nepakeliamos, ir kartu didina karo pavojų.

Tačiau, Amerika ir jos Vakarų sąjungininkai negali pradėti vieni nusiginkluoti, kol prie siūlomo nusiginklavimo plano neprisideda Sovietų Sąjunga ir kiti komunistiniai kraštai.

Trumanas mėgino įtikinti sovietus, kad jo pasiūlymas yra nuoširdus ir kad šitaip jį suprastų sovietų valdovai.

Nežinoma epidemija tarp Korėjos karių

TOKIJAS. — Gen. William Shambora, Tolimųjų Rytų komandos gydytojas, praneša naują, nežinomą ligą, kamuojančią Jungtinių Tautų kareivius.

Liga prasidedanti staigiu galvos skaudėjimu, temperatūros kilimu. Dedamos visos įmanomos pastangos susekti ligos pobūdį, kilmę ir vaistus prieš ją.

Amerikos taikos planas įteiktas Jungt. Tautų visumos suvažiavimui

PARYŽIUS. — Tuo laiku, kai prezidentas Trumanas dėstė savo taikos planą pasauliui iš Baltųjų Rūmų, Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriai supažindino J. Tautų visuotinį suvažiavimą su priemonėmis, kuriomis Amerika ir jos Vakarų sąjungininkai siūlo pasauliui išsaugoti taiką.

Įspūdis ne sensacinis

Amerikos taikos planas nepadarė sensacinio įspūdžio, kaip anksčiau buvo išsireiškęs prancūzų užsienio reikalų ministeris.

Sovietų Sąjunga ir visas pasaulis apytikriai tą patį girdėjo iš prezidento Trumano prieš metus laiko, atvykus jam specialiai kalbėti į Jungtinių Tautų Organizacijos penktąjį suvažiavimą.

Sovietų Sąjungai yra neįmanoma įsileisti tarptautinius kontrolierius tikrinti jos ginklavimą. Tas pats bus ir šį kartą iš sovietų pusės atsakyta, sakoma korespondencijose iš J. T. posėdžių salės.

Primena Barucho planą

Šis trijų Vakarų didžiųjų valstybių ginklavimo apribojimo planas, kur svarbiausią vietą užima atominiai ginklai, primena Amerikos senąjį planą, vadintą Bernhardo Barucho vardu.

Baruch įrodinėjo, kad atominė energija ir atominių ginklų gamyba turi būti pavesta pasaulinei, tarpvalstybinei galiai, šiuo tarpu Jungtinėms Tautoms. Tada Sovietų Sąjunga dar neturėjo atominių bombų, bet nežiūrint to, ji kategoriškai atmetė šį planą, turėjusį J. T. daugumos paramą.

Propagandinė priemonė

J. T. konferencijos dalyviai susidarė įspūdžio, jog prez. Trumanui bei Achesonui yra buvę visiškai aišku, jog Sovietų Sąjunga nepriims nė šio plano. Tuo pasakoma, kad planas buvęs paskelbtas propagandiniais tikslais, norint užbėgti už akių Maskvos "taikos propagandai".

Amerikos taikos plano tikslas buvo parodyti dar kartą pasauliui, kad nėra būdų susitarti geruoju su Sovietų Sąjunga, ir kad siekiant taikos teks ir toliau laikytis pasirinkto kelio: **ginkluotis visomis išgalėmis.**

Amerikiečiai suaukojo karo invalidui $116,000

WASHINGTONAS, D. C. — Bob Smith, 27 m., Korėjos kovotojas, sužeistas fronte, nušalo abi kojas ir rankas. Vėliau kojos ir rankos buvo amputuotos.

Šis baisus kareivio likimas sujaudino plačiuosius JAV gyventojų sluoksnius. Susidarė karo veteranų vadovaujamas komitetas padėti Smithui nors medžiagiškai.

Švenčiant jam 27 gimtadienį, komitetas jam įteikė dokumentą, rodantį, kad jam priklauso $116,000 suma, esanti dabar banke.

— Lapkričio 11-ąją visi kūrėjai atvers savo sielas, — sako organizatorius ir režisierius

Nepaprastai įdomus pasikalbėjimas su Antanu Rūku, "Gyvenimas bėga savo keliu" autoriu, organizatoriu, režisieriu ir aktoriu.

Lapkričio 11 dieną, šį sekmadienį, Sokolų svetainėje bus suvaidintas "Gyvenimas bėga savo keliu . . ." Šį veikalą parašė lietuviams žinomas rašytojas ir poetas Antanas Rūkas.

A. Rūkui pavyko suorganizuoti aktorių grupę, kuri rudeniniame NAUJIENŲ vakare suvaidins jojo parašytą teatro žaismę. "Gyvenimas bėga savo keliu . . ." vaidins Alia Kalvaitytė, Regina Matulevičiūtė, Alfas Brinka ir Petras Mačys-Mačinskas. Be to, į šią žaismę yra įjungtas Alice Steponavičienės trio ir Izoldos Ralienės tautinių šokių šokikai.

NAUJIENŲ skaitytojams įdomu patirti daugiau žinių apie "Gyvenimas bėga savo keliu..." autorių ir vaidinimo organizatorių. Dalis skaitytojų turės progos Rūką sutikti vakare, bet ne visi galės būti Sokolų svetainėje, todėl ir nutarėme paskelbti pasikalbėjimą su Rūku laikraštyje. Keli Rūko atsakymai buvo išspausdinti užvakar, o kiti — patys įdomiausieji — seka šiandien. Štai Jūsų korespondento klausimai ir Rūko atsakymai:

— Kurioje Lietuvos apylinkėje augote ir kokias mokyklas lankėte?

— Atseit, klausiate "suvalckinis", žemaitis, ar dar koks kitoks. Nei vienoks, nei kitoks, o "maišytas": mano mama tikra žemaitė nuo Kurtuvėnų, o tėvas — aukštaitis nuo Mūšos krantų, iš Sidaugų kaimo; gi aš pats gimiau ir augau bei baigiau viduriniuosius mokslus (mokytojų seminariją) Šiaulių mieste, jei neskaityti mažos pertraukos — Pakruojaus apylinkių, kur porą metų lankiau pradžios mokyklą. Tačiau esu išmaišęs visą Lietuvą nuo gražiosios Nėringos pakrančių ligi Ašmenos, nuo Skuodo užkampio ligi Kudirkos Naumiesčio, kur, kiek aukščiau pasilypėjęs, galėjai pamatyti senąją Prūsų žemę. Todėl dažnai mėgstu pabrėžti, jog esu ne parapijinis, o bendrinis, grynas lietuvis.

Mokiausi savo gyvenime labai daug, bet ligi šiol nieko nesu išmokęs, net gyventi kaip reikiant nemoku. Čia, tur būt, kalta gražuolė Mūša ir Kurtuvėnų miškai: kai pradėjau mažiūkas svajoti ir dainas dainuoti, taip ir tebetęsiu. O žinote gerai, kad svajonės ir dainos — labai neapčiuopiami dalykai, ypač Amerikoje. Svajonės svajonėmis, o gyvenimas bėga savo keliu, ir man savo gyvenimo bėgmėj teko būti mokytoju, kurjeriu, sąskaitininku, korektorium, redaktorium, inspektorium, aktorium, rašytoju, stiklo šlifuotoju, vagonų kroviku... Paskutiniąja profesija ir dabar dar tebesididžiuoju.

Žinoma, patys gražiausieji mokslo metai Kauno Vytauto Didžiojo universitete, kur per šešeris metus irgi nieko konkretaus neišmokau. Ir kaip tu, žmogau, išmoksi kokį vieną daiktą, kad tų mokslų tiek daug ir vienas už kitą įdomesni? O profesorių irgi daugybė — ir Dubas, ir Sruoga, ir Karsavinas, ir Krėvė-Mickevičius, ir Jonynas . . . O čia dar teatro mokslas labai prie širdies, ir Algirdas Jakševičius taip įdomiai veda studijines valandas! Gyvenimas bėga savo keliu, o tu, žmogus, žaviesi ir vis nepabaigi žavėtis visokiais nekonkrečiais mokslais! Daug geriau dabar būtų nešiotis inžinieriaus, ar gydytojo, ar agronomo diplomą kišenėje, o ne pilną galvą neįgyvendinamų svajonių. Bet . . . nesigailiu, nes esu šventai įsitikinęs, kad gyvenimo esmė yra ne šiurkščioji tikrovė, o niekuomet, ligi amžių pabaigos, neįgyvendinama svajonė.

— Kada pradėjote domėtis teatro reikalais?

— Dar Šiaulių mokytojų seminarijoje buvau nuolatinis mokiniškų vaidinimų dalyvis. Paskui, bemokytojaujant, teko ir "režisuoti" ir "vaidinti" ir dekoracijaš piešti. Bet tai buvo beveik kiekvieno Lietuvos mokytojo potvarkiuose neįrašyta pareiga. Su profesinio teatro gyvenimu pirmas mane supažindino buvęs Šiaulių teatro direktorius Stanulis, įtraukdamas į dramaturgų eiles. Vėliau, Kaune, teatro teorijos, istorijos, filosofijos mokė mane prof. Balys Sruoga, o teatro praktikos — režisierius ir akademinės teatro studijos vadovas Algirdas Jakševičius.

— Kuriuose Lietuvos teatruose dirbote?

— Dramaturgo žingsnius, kaip minėjau, pradėjau Šiaulių valstybiniame teatre, kuris pastatė mano inscenizuotus Kudirkos "Viršininkus", o praktišką aktoriaus darbą keleris metus dirbau Vilniaus skrajojamame Vaidilos teatre, su gastroliniais spektakliais apvažinėdamas beveik visą Šiaurinę ir Rytinę Lietuvą.

— Kodėl ėmėtės lengvos teatro žaismės, o ne sunkių arba ultramoderniškų dalykų?

— Iš esmės šis klausimas toks platus, kad trumpai į jį atsakyti neįmanoma. Čia susipina teatro kolektyvo, žiūrovo, repertuaro, teatro meninės ideologijos, teatro finansinės padėties ir dar didelė daugybė klausimų. Tačiau nedarykime klaidos: teatro žaismė nėra nei kiek lengvesnė už "sunkius ir ultramoderniškus" dalykus. Kodėl ėmiausi teatro žaismės, rodos, esu atsakęs anksčiau, čia tik trumpai pakartoju — svajoju apie lengvojo žanro teatrą Lietuvoje.

Apie moderniškąjį teatrą daug kalbos, ir čia ne vieta įsileisti į svarstymus. Manding, teatras daug priklauso repertuaro, jėgos tam repertuarui įgyvendinti ir žiūrovo. Yra, daug neieškant, net trumpoje Lietuvos teatro istorijoje spektaklių, kurie savo menine išraiška buvo dideli ir galingi, bet neįstengė įtikinti žiūrovo ir liko tik teatro teoretikų užrašuose kaip gražūs laimėjimai, vos išvydę rampos šviesą ir tuoj vėl nuėję į užkulisius. Teatras nėra menas sau, savo kolektyvui arba išrinktiesiems, teatras yra menas masėms, žiūrovui, ir šitas dalykas, ypatingai čia, tremtyje, kada mes negalime sau leisti nei mažiausio liuksuso, kiekvienam teatro darbuotojui ypatingai prisimintinas. Pagaliau, ką vadinti ultramodernizmu, jeigu šalia Sartre'o, Girodaux ar Anouillio vis tebevaidinamas, su nemažesniu pasisekimu, seneliukas Šekspyras? Tačiau, kaip sakyta, šiam klausimui nagrinėti reikia kitos progos.

— Kaip iškentėjote paskutiniu dešimtmečiu šėlusias audras?

— Kaip ir daugumas žmonių, išblokštų iš savo gimtosios žemės, kurių laisvuose Vakaruose nebe tūkstančiai, bet, tur būt, milijonai. Tik mano tragedija gal kiek komplikuotesnė, nes aš, kol savo akimis nepamačiau, negalėjau įsivaizduoti ir patikėti, kad žmogus, nors ir totalistas, gali būti baisesnis už žvėrį, kad galima sukurti tokią sistemą, kurioje ne tik žmogaus kūnas, bet ir siela sukaustoma geležinėmis valdančiųjų replėmis ir nužudoma. Ir man šiandieną baisiai gaila tų vakariečių, kurie dar gyvena iliuzijomis, kad, gal būt, galima susikalbėti, bendradarbiauti ar susitarti su nužmogėjusiais žmonėmis. Tokie vakariečiai už savo naivias iliuzijas gali labai brangiai sumokėti.

— Esate dar jaunas vyras, o kodėl taip greitai nuplikote?

— Klausimas gana linksmas, tad tenka jį linksmai ir atsakyti. Matote, kai buvau mažiukas, mama, o paskiau teta trinkdavo man galvą šarmu. Tuomet mano plaukai buvo vešlūs, kaip gero ūkininko linai. Bet . . . gyvenimas bėgo savo keliu. Mirė mama, mirė teta, o aš į ponus išėjau. Negi ponas trinks galvą šarmu? Ne. Ponui reikia "shampoono". Va, kai ėmiau tuo šampūnu trinkti, tai vėjas mano plaukelius ir išnešiojo į visas pasaulio puses. Užtat dabar, kai tik savo plaukus prisimenu, labai nemėgstu ponų.

Tiesa, apie mano plaukus yra dar ir kita versija. Dar Vilniaus Vaidilos teatre vienas juokdarys buvo paleidęs gandą, kad aš savo plaukus išdalinęs moterims. Bet tai gryna netiesa. Jūs visi gerai žinote, kad moterys mėgsta konkretesnius daiktus — šilkinę suknelę, kailinį paltą, auksinę apyrankę . . . Plaukais, kad ir labai gražiais, mūsų laikais moterį suvilioti sunku, beveik neįmanoma.

Na, bet ir be plaukų gyventi galima.

— Kur ir su kuo gyvenate ir ką dirbate?

— Gyvenu Chicagoje. Turiu tokį butelį, kurį vienas draugas pamatęs apibūdino šitaip: "Maždaug, kaip Dzūkijoj". Gal būt, ir teisybė: kambariukai mažiukai, langiukai dar mažesni, o visas namukas, statytas, tur būt, tėvo Marquetto laikais, sulindęs į žemę, kad per penkiolika žingsnių vos užmatomas. Bet skirtumas nuo Dzūkijos namuko yra: Dzūkijos namukas medinis ir todėl ne drėgnas, o manasis — mūro, tai visos laukinės sienos aprasojusios. Bet . . . jei žmogus gali gyventi be plaukų, tai ir tokiame namuke nemiršta.

Su kuo gyvenu? Klausimas gana pikantiškas. Ir pagal susidariusią nuomonę apie menininkus, gal būti, tikitės išgirsti, kad su kokia, mažiausia, trečia žmona ir, priedų, ne savo. Deja, čia turiu nuvilti. Gyvenu su savo vienintele ir tikra žmona ir auginu sūnų Dobilą-Joną.

Dirbu? Iš profesijos esu krovikas. Kraunu vagonus ir sunkvežimius jau antri metai. Šis darbas visų mano mokslų nereikalingas, tik muskulų. Bet pastarųjų Lietuvoje užsiauginti neturėjau progos, tai dabar, nors pavėluotai, auginu. Kiek ilgai tesėsiu ir kokie dideli tie raumenys užaugs, šiandieną dar pasakyti negalėčiau. Be to, kai miego nelabai noriu, rašinėju ir, kaip matote, suorganizavau net rudeninį "Naujienų" vakarą, kurio proga turiu malonumo pasikalbėti su jumis. Dėl pakrautų vagonų ir sunkvežimių galvos nekvaršinu, — jie nuvažiuos kur skirta. O vakaras? Jis reikalingas sielos. Mes visi, tą vakarą kuriantieji, savo sielas atversime, o ar įstengsime susikalbėti su jūsiškėmis, parodys lapkričio vienuoliktoji.

SENŲ PAŠTO ATVIRUKŲ PARODA

Sherman viešbutyje atidaryta paroda, kurioje išstatyta 8,000 pašto atvirukų, siuntinėtų dar prieš 1900 metus.

METRICK'S PAINT STORE
DABAR YRA
3414 W. Roosevelt Road
KEdzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME VISAME MIESTE.

One coat Flat Paint. 12 gražių spalvų ir baltas. Gal. $3.45
Interior Gloss ar Semi-Gloss 16 spalvų ir baltas. Gal. $4.35

ŽINIOS IŠ HAMILTONO

Nauja premjera

HAMILTON, Ont. — Hamiltono Lietuvių Teatras "Aukuras" ir vėl pasirodė su nauju veikalu — Liudviko Fuldos 4 veiksmų komedija "Mokyklos draugai". Šių metų lapkričio 3 d. ukrainiečių salėn susirinko apie 400 žmonių pasižiūrėti naujo veikalo ir neapsivylė.

Reikia pasakyti, kad daugelis mūsų ateivių yra persiėmę "kanadiškumais", tai yra mieliau lanko kino-teatrą, arba šokių vakarus, o į vaidinimus lankosi labai nenoriai . . . Bet šį kartą atsitiko kitaip: publikos buvo pilna salė ir daug svečių iš artimų kolonijų: Toronto, Wellando ir kt.

Kaip jau daug kartų buvo minėta "Naujienose" apie aktingą "Aukuro" veikimą, dabar norisi pakartoti to vieneto didelę meilę scenai. Išskyrus rež. E. Dauguvietytę, visi tie "artistai" yra paprasti šių laikų darbininkai, kai kurie gana sunkiai pelnosi duoną fabrikuose, dirbtuvėse ir etc. Tačiau jie nesigaili laiko scenai, toms skaitlingoms ir varginančioms repeticijoms, nuvogdami savo poilsio laiką ir atsisakydami kitų patogumų.

Fuldos komedija "Mokyklos draugai" yra parašyta talentingai; scenos gyvos, dialogai sklandūs, išvestieji typai labai ryškūs, išbaigti. Todėl pridėjus dar labai gabaus režisierio (čia turima galvoje p-lė Dauguvietytė) ranką, visas 4 veiksmų veikalas kaip filma praeina per žiūrovo vaizduotę. Dažnas juokas iš publikos ir pasitenkinimo reiškimas, artistus tik dar paskatina.

Pereinant prie atskirų asmenų tenka pastebėti, jog šį kartą, atrodo geriausiai bus save suradęs E. Mickūnas H. Hagedorno rolėje. Kitų rolių atlikime daug jam budavo galima padaryti priekaištų, bet šį kartą jis buvo tikrai geras. Visus maloniai nustebino savo vaikiška rolė) kartu ir išvaizda) V. Kvedaras. Jo dar neteko matyti nei viename veikale tikrai susigyvenusio su vaidinama role, o ypač judriu temperamentu, saikingais judėsiais, puikiai pagautais momentais, kur tatai buvo reikalinga. Filosofijos daktaro Brono Martens rolę atliko A. Stasevičius, kuris nuo pat šio teatro įsikurimo, visą laiką vaidina jame ir visada pačias pirmasias roles, kurias jis atlieka rūpestingai. Bet matyt, iš savo prigimties jis nėra komikas ir žiūrovo jis nepagauna taip gyvai ir jautriai, kaip kai kurie jo kolegos. Nieko jam prikišti negalima: vaidino gerai, korektingai, bet publikos jis neužkariavo. Gal kitaip reikėtų prieiti prie jo sielos.

Žymų progresą yra padaręs A. Šalčiūnas, kuris šį kartą buvo nepalyginamai geresnis už pirmesnius savo pasirodymus kitose rolėse. Kompozitoriaus rolė jam buvo gerai parinkta ir vykusiai suvaidinta. Kiek tai liečia moterų roles, tai sunkiausia gal buvo dailininko žmonos rolė, kurią puikiai atliko ponia P. Racevičienė; tiesa čia režisierė kiek neapsižiūrėjo, būtent: reikėjo "apkarpyti ir nudailinti" tiek rankų, tiek viso kūno žestikuliacijas. Vietomis jos labai tiko, o vietomis—buvo sušaržuotos, kas atrodė nebenatūralu, neįtikinančiai. Matėsi į akis, kad negyvena role, bet jau "vaidina" . . . Negerai, kad vaidintojui temperamento trūksta, bet taip gi negerai, kai jo—perdaug!

Tiek ponia J. Mickunienė, tiek p. K. Meškauskienė suvaidino gerai, be priekaištų. Kiek labiau iš viso kolektyvio skyrėsi p-lė Šturmaitytė, kurią pirmą kartą teko matyti "Aukuro" trupėje. Ji jautėsi lyg nesusigyvenusi su bendra viso kolektyvo nuotaika, lyg nedrasi ir vietomis perdaug santuri, kur kaip tik reikėjo parodyti "moteriškų gudrybių" . . . Jai dar reikėtų savo rolę gerai perstudijuoti ir išlyginti. Turint kiek daugiau gyvumo ir moteriškumo (ypač veikalui baigiantis) ji atrodytų labiau imponuojanti, gyvenimiška. Tikėkimės, kad p-lė Šturmaitytė su bendra trupės nuotaika ir "dvasia" ateity susigyvens. Tarno rolę ištisai lygiai ir nuosekliai atliko Ant. Mingėla, kuris visada savo rolę yra tinkamai paruošęs, laikosi kukliai, nieko savo, bet tik tiek, kiek režisieriaus nustatyta . . .

Pats veikalas yra tikrai gyvas, skoningas, todėl verta būtų jį parodyti ir artimesnėms lietuvių kolonijoms: Tillsonburgui, Delhi, Wellandui ir gal net Torontui.

O vis tik Hamiltonas auga skaičiumi ir kartu gausėja kultūrinėmis pramogomis.

—Vyt. Dundą.

Kūria lietuviškas šeimas

Pastaruoju laiku Hamiltone labai pagyvėjo lietuviškų šeimų kurimas. Prieš kiek laiko vedė ponas Alfonsas Tamošauskas p-lę Stasę Šarauskaitę, p. Olšauskas p-lę E. Laniauskaitę; gabus spaudos bendradarbis Kazys Baronas vedė p-lę Eleną Rengvičaitę; taip pat lietuviškas šeimas sukūrė Rimkus, Šilgalis ir kiti. Lietuvių parapijos užregistruota virš šimto jungtuvių ir apie 60 naujagimių!

* * *

—Hamiltono šeštadienio mokyklą šiemet lanko per 80 vaikų. Tai pavyzdys kitoms lietuvių kolonijoms. —V. D.

CONRAD Photo Studio

(lietuvis fotografas) Specialybė vestuvės. **$15.00** vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST
Telefonai: ENg. 4-5840 ENg. 4-5083

Seni ir patyrę biznieriai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

ŠAUNI PARTY

Gimtadienio proga ANNA STULZ rengia

šį šeštadienį, lapkričio 10 dieną.

KUM BACK UŽEIGOJE,
3558 So. Halsted Street, Tel. VIrginia 7-8487.

Gera muzika, užkandžiai ir geriausios vaišės. Širdingai prašo savo draugus ir pažįstamus atsilankyti.
ANNA STULZ IR ONAS ROVATAS

Daugiausia apie Kanadą, Lietuvą ir viso pasaulio lietuvius rašo bendruomeninė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

išeinanti kas savaitę 10 puslapių, redaguojama Lietuvos laikraščių pavyzdžiu.

DĖMESIO: Nuo liepos 26 dienos "NL" spausdina istorinį Ministerio K. Škirpos rašinį "Sukiliminės vyriausybės genezė", kuriame vaizduojami tragingieji Lietuvos įvykiai.
KAINA: Kanadoje $5, visoje Amerikoje $5,5, kitur $6.
ADRESAS:
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, Canada

TAUPYKIT REGULIARIAI, KAD TURĖTUMĖT PELNO...

TAUPYKIT PAS

UNIVERSAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAymarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandai vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto ik 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

TAUPYKITE ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kur kiekviena santaupa pilnai apdrausta iki $10,000.00 — by an Agency of the United States Government.

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.

KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą.

KUR tamsta gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.

KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumim. Mūsų turtas yra virš septynių milijonų dolerių — $7,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6236 South Western Avenue GRovehill 6-7575
J. PAKEL — Prezidentas

CERMAK ROAD
Dantų Laboratorija
DIRBTINUS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1—4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinus dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadenį nuo 9 iki 1 valandos.
OLympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros **gyduolės nuo** visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SIDABRINIŲ INDŲ
SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ
RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ
IR KT. PREKIŲ

Laikrodžiai Pataisomi Specialisto

John A. Kass

Duodama 1 metų Garantija

Lengvais Išsimokėjimais

JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke
Įsteigta 1915 metais

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšinimo gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūgęs, apsunkintas, paimk Alavijos grudelių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukramtyk gerai ir nuryk, arba sutarpyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiečiausius vidurius. Alavijos svaras $2.50, mažiau perkant 6 uncijos už $1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIENOSE paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

Šiš tas apie Adolfą Ilmonį

Prieš kiek laiko Naujienose buvo išspausdinta žinutė iš Toronto. Toje žinutėje pasakyta, kad Adolfas Ilmonis kažkur pasišalinęs nuo savo žmonelės ir 11 mėnesių dukrelės.

Ryšyje su ta žinute gal bus pravartu šis tas prisiminti iš netolimos praeities. 1947 m. Naujienose buvo išspausdintas paieškojimas iš Oldenburgo, Vokietijos. Ieškomas buvo vienas asmuo, kurį aš per daugelį metų pažinau. Parašiau laiškutį į Vokietiją, paduodamas ieškomojo asmens adresą. Laiške įspėjau, kad būtų atsargus, nes jo ieškomas giminaitis yra didelis Stalino garbintojas, nors šiaip gana turtingas žmogus.

Pasitaikė taip, kad tą mano laišką skaitė Adolfas Ilmonis. Jis tuoj parašė man laišką, kuriame pabrėžė, jog esąs nuoširdus katalikas.

Oldenburge Adolfas tuo laiku leido laikraštuką, kurį ir man prisiųsdavo pasiskaityti. Lyg atsilygindamas, kartkartėmis aš jam pasiųsdavau maisto.

Viename laiške jis išdėstė savo prašymą. Girdi, ar aš kartais per jo dėdę Jurgį Palubinskį iš Šeštokų kaimo negalėčiau patirti, kur gyvena jo motina. Jo prašymą patenkinau ir parašiau jo dėdei laišką. Po kurio laiko gavau laišką iš Kauno nuo jo motinos. Laiško pradžioje nusiskundė, kad jai sunku gyventi. Marti kažkur dirbanti, o anūkė einanti į mokyklą. Baigdama laišką, vis dėlto pridūrė, kad dabar labai gerai žmonėms gyventi Lietuvoje.

1948 m. gavau ir vėl iš Adolfo laišką. Rašė jis jau iš Kanados. Esą dirbąs prie statybos darbų. Prašė prisiųsti Amerikoje leidžiamus lietuviškus laikraščius. Kas savaitę perskaitytus Naujienų numerius ir dar vieną kitą savaitraštį pasiųsdavau jam. Kuriam laikui praėjus jis ir vėl kreipėsi į mane su prašymu: girdi, ar aš negalėčiau jam prisiųsti kokį žodyną,

1907 m. buvau nusipirkęs A. Lalio žodyną, kurį visą laiką labai rūpestingai prižiūrėjau ir atsargiai jį varčiau. Po 40 metų vartojimo jis atrodė visai apynaujas, tik viršai pusėtinai apsitrynė. 1948 m. padaviau žodyną naujai įrišti. Uždėjo naujus viršus ir žodynas atrodė visai gerai.

Gavęs iš Adolfo laišką, nuėjau į Naujienas ir nupirkau naujos laidos A. Lalio žodyną. Kadangi jis buvo be apdarų, tai Adolfui nutariau pasiųsti savo senąjį. Gavęs žodyną, Adolfas apsidžiaugė ir parašė, kad tai "stora knyga, lyg biblija", ir jis turėsiąs iki valiai ko skaityti.

Prieš pat 1949 m. Kalėdas gaunu atviruką. Sveikina švenčių proga. Pasirašo Mrs. & Mr. Il. Po švenčių parašiau laiškutį, kuriame išreiškiau sarkastiškoje formoje savo nepasitenkinimą, kad nebuvau pakviestas į vestuves. Adolfas atsakė, jog šliūbą ėmę civilį ir todėl jokių vestuvių nekėlę.

Tai buvo paskutinis iš jo gautas laiškas.

Man ir šiandien neaišku, apie kokią marčią ir anūkę Adolfo motina man rašė iš Lietuvos. Ar toji marti nebuvo tik Adolfo žmona Lietuvoje?

—Vincas Grėbliūnas.

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER **46** METUS LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

PRAŠO GARANTIJŲ IR AFIDAVITŲ

Šie lietuviai tremtiniai prašo geradarių darbo-buto garantijų ir afidevitų:

Darbo - buto garantijų:

Schukowski, Adolf, gim. 1900 m. gruodžio 24 d., German-Ethnic. Adresas: (24a) Hamburg, Mohlendorf, 400 I. R. O. Headquarters, Germany.

Afidavitų:

Kupreišis, Alfonsas, gim. 1927 m. liepos 4 d. Adresas: 27 Kinglake St., Nottingham, England.

Skvarčienė, Jadvyga, gimusi 1916 m. rugp. 11 d., Skvarčius, Romualdas gim. 1940 m. vasario 7 d., Skvarčius, Aušrelė - Marija gim. 1941 m. lapkričio 10 d. Adresas: 4, rue Finkmatt, Strasbourg, France. BALF Centras

Van Zant ir Willman

Krautuvė yra 6222 So. Halsted St. Firma seniai specializuojasi gerų rūbų pardavime. Gerai pažįsta savo klientus ir taip pat žino jų pageidavimus, todėl lietuviai ir perkasi sau rūbus Van Zant ir Willman krautuvėse. Šios firmos savininkai jaučia, kad kaikurie klientai susilaiko nuo pilno rūbų pirkimo visai žiemai. Palengvinti pirkėjam firma siūlo lietuviams klientams iš karto įsigyti rūbus, kad ir su mažu įmokėjimu, likusius mokėti kas mėnuo ar šiaip sulygtu laiku. Klientui nei kiek daugiau nekainoja rūbai, tiktai likusysis balansas padalijamas į tiek mokėjimų, kurie geriausiai tinka klientui ir jis visai tuo patenkintas.

Van Zant ir Willman rūbų firma, kaip ir nujausdama ankstyvą žiemą, šiais metais įsigijo prekes visu mėnesiu anksčiau, ir jau rugsėjo mėnesį jų sandėliai buvo užpildyti šio sezono rūbais. Dabar turi didelį pasirinkimą. Šių metų žiemos sezonui daug parduodama švarkų - paltų, kurių pamušalas yra su zipper saga. Pavasario metu naudojamas kaip švarkas, be pamušalo, o žiemos metu — su pamušalu. Apžiūrėkite juos! J

Apie sunkvežimių nuomojimą

Pastaruoju laiku iškilo aikštėn, kad miesto savivaldybė kasdien samdydavosi apie 140 privatinių sunkvežimių, už kurių kiekvieną tekdavo mokėti po 26 - 34 dol. per dieną. Ta samda eidavusi per demokratų partijos komiteto narių protekciją.

Tai patyręs, meras Kennelly įsakė, kad sunkvežimių samdymas turi būti atliktas įstatymo numatytu keliu — iš varžytynių.

Be leidimo suimtas—paleidžiamas

Apskrities vieškelių teismo teisėjas Lambert paleido 12 iš 13 suimtų žmonių, kaltinamų gembleriavimu. Jie paleisti todėi, kad suėmimo metu policija neturėjusi tam leidimo.

Lietuviai perka tose krautuvėse, kurios garsinasi NAUJIENOSE.

NEMUNE NAUJAUSI LEIDINIAI:

PELĖDA 5 Nr., gausiai iliustruota,	$0.40
Barono ŽVAIGŽDĖS IR VĖJAI	$2.00
B. Sruoga KAZIMIERAS SAPIEGA	$2.50
Dr. A. Garmus NEMUNO PAKRANTĖMIS	$1.25
Kun. Vembrė (vert.) MARIJA KALBA PASAULIUI	$2.00
Dr. Maceina JOBO DRAMA	$2.00
Dr. Gaidamavičius IŠBLOKŠTASIS ŽMOGUS	$2.00
Kraučūnas IŠ DŪMINĖS LŪŠNELĖS	$1.00
Jazminas MOTERIS, NUO KURIOS PABĖGAU	$1.00
H. Radauskas STRĖLĖ DANGUJE	$2.00
Orintaitė ŠULINYS SODYBOJE	$1.50

Parduodame ir išrašome vokiečių kalbos knygas.
Didelis pasirinkimas seniau ir dabar išleistų lietuviškų knygų.

Užsakymus adresuokite: **LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS**
3143 SO. HALSTED ST. Telef.: VIctory 2-3314 **CHICAGO 8, ILL.**

VISAM KRAŠTE ŽINOMA VYRŲ APRANGA

ir išimtinai tinkama visiems sezonams

pas

VAN ZANT IR WILLMAN

Knox, Mallory ir Lee skrybėlės. McGregor ir Julmore žaketai. Užeikite tuojau, apžiūrėkite mūsų visą sandėlį.

SPECIALISTAI PRITAIKYMUI

Jei esate vidutinio ūgio, aukštas ar tvirto sudėjimo, mes turime jums rūbus ir garantuojam pritaikymą. Užeikite pasimatuoti bet kurį rūbą, ir tikrai matysite, kodėl

VAN ZANT IR WILLMAN

Eagle Clothes

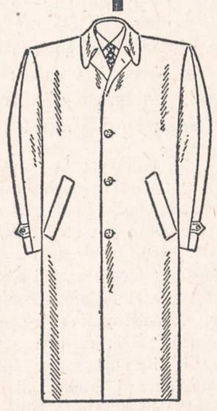

VISUOMET PIRMAUJA.

Eagle eilutės įkainota nuo $63.50
Eagle švarkai įkainota nuo $65.00
Eagle paltai įkainota nuo $79.50

Apžiūrėkite puikią Eagle mėlyną eilutę Nr. 2020. Gausi spalva ir kokybe.

Kiti geros rūšies rūbai nuo $44.50.

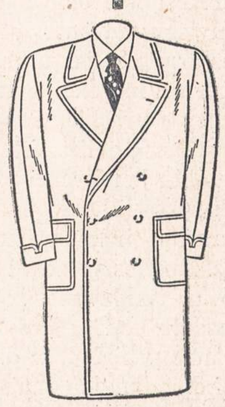

Van Zant & Willman

Išimtinai Vyrų Apranga

6222 SO. HALSTED STREET

Atdara pirmad. ir ketvirtad. iki 9:30 vak.

NAUJIENU VAKARAS LAPKRIČIO 11 D. SOKOLU SALĖJ

2345 SO. KEDZIE AVENUE

Salė atidaroma 2:00 valandą po pietų. Programos pradžia 4:00 valandą.

PROGRAMOJE ANTANO RŪKO 3 VEIKSMŲ ŽAISMĖ "GYVENIMAS BĖGA SAVO KELIU..."

ALE KALVAITYTE, solistė, vaidina svarbią rolę

Rašytojas ANTANAS RŪKAS, "Gyvenimas bėga savo keliu..." autorius, režisuoja 3 veiksmų gražią žaismę.

PETRAS MAČYS

vaidina redaktoriaus rolę. Petras Mačys-Mačinskas, senas scenos veikėjas, buvęs Lietuvos Dramos Teatro narys, vaidinęs Petropilio ir Vilniaus teatruose.

ALICE STEPHENS-STEPONAVIČIENĖ, Alice Stephens Singers mergaičių choro mokytoja, kurios mergaičių grupė dainuos.

JURGIS AKELIS, orkestro vedėjas.

ANDRIUS MIRONAS dainuos J. Akelio orkestre.

PROGRAMOJE DALYVAUJA:

REGINA MATULEVIČIŪTĖ, dramos aktorė.

ALICE STEPHENS TRIO:

JONĖ BOBINIENĖ, ELENA KRISTONAITĖ ir GENOVAITĖ PEŠKIENĖ.

STASYS KALVAITIS, muzikas, buvęs Kauno Valstybinės Operos akompaniatorius.

IZOLDOS RALIENĖS Tautinių Šokių Grupės šokėjai.

Programai pasibaigus, Jurgio Akelio orkestrui grojant, seks lietuviški ir amerikietiški šokiai, p. Andriui Mironui dainuojant. Apatinėje salėje bus turtingas buetas. Šeimininkės pagamins skanių užkandžių svečiam.

ALFAS BRINKA,

Kauno Valstybinio Teatro aktorius, vaidina svarbų vaidmenį veikale "Gyvenimas bėga savo keliu..."

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:

Metams	$9.00
Pusei metų	5.00
Trims mėnesiams	2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	6.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu

Rusija Atmetė

Antradienį Jungtinės Valstybės, D. Britanija ir Francūzija pateikė tautų atstovams, suvažiavusiems Paryžiuje, nusiginklavimo planą, kurį prez. Trumanas išdėstė savo radijo kalboje trečiadienio vakare. Planas labai rūpestingai apgalvotas, praktiškas ir nuosakus. Bet SSSR delegatas Višinskis tuojau jį atmetė!

Ne tik atmetė, bet dar išplūdo ir begėdiškai apmelavo Jungtines Valstybes.

Višinskis pasiūlė savo planą: sušaukti nusiginklavimo konferenciją, uždrausti atominius ginklus, sustabdyti tuojau Korėjos karą ir atšaukti iš Korėjos visas "svetimas" armijas. Tai grynas humbugas.

Jei Kremlius nenori, kad būtų padarytas ginklų ir ginkluotų jėgų "inventorius", visose šalyse, kurios turi didesnes armijas; jeigu jisai nenori, kad tarptautinė komisija, turinti inspekcijos teisę, nuolatos patikrinėtų, kokiame stovyje yra kiekvienos šalies apsiginklavimas, — tai kokią prasmę gali turėti "nusiginklavimo konferencija"? Kaip tokia konferencija, neturėdama patikrintų faktų, galėtų spręsti, kokiu būdu privalo būti mažinamas apsiginklavimas, ir kas prižiūrėtų jos nutarimų vykdymą?

Ne. Rusijos valdovai **nenori nusiginkluoti.** Jie kalba apie "nusiginklavimą" ir "taiką" tik tuo tikslu, **kad laisvasis pasaulis padėtų ginklus** — ir leistų raudoniesiems agresoriams pasiglemžti dar daugiau svetimų žemių, pavergti dar daugiau tautų ir žmonių.

Tačiau Vakarų demokratijos, kurios **tikrai trokšta taikos,** gerai padarė, paskelbdamos savo sumanymą. Jį reikia reklamuoti visomis priemonėmis, kad visi žmonės šiapus ir anapus Geležinės Uždangos apie jį patirtų ir jį suprastų. Ir tuo pačiu laiku Vakarų demokratijos turi stiprinti savo ginkluotas jėgas, kaip nurodė savo puikioje kalboje prez. Trumanas.

J. T. Šeštosios Sesijos Darbotvarkė

Jungtinių Tautų visuotiniam susirinkimui, kuris lapkričio 6 d. pradėjo šeštą reguliarią sesiją Paryžiuje, yra patiektas darbotvarkės projektas, kuris apima 58 paragrafus ir 10 papildomų dalykų.

Darbotvarkėje yra numatyta: įvairių susirinkimų viršininkų rinkimai ir komisijų bei J. T. įstaigų sudarymas; generalinio sekretoriaus pranešimas apie organizacijos atliktus darbus ir specialių komitetų pranešimai; įvairių komisijų pateiktų sumanymų svarstymas; finansinės atskaitos ir biudžeto reikalai; saugumo tarybos kompetencijos klausimas; tarptautinės taikos stiprinimas ir apsiginklavimo lenktynių sustabdymas; pagalba ekonomiškai atsilikusioms šalims; naujų narių priėmimas ir kiti J. T. narių pasiūlymai.

Dienotvarkės 50-ame paragrafe punktas C numato **nusikaltimų prieš taiką ir žmonijos saugumą kodekso projekto svarstymą.** Prieš šitą sumanymą yra pareiškusi protestą Amerikos Lietuvių Taryba, ir, kaip jau buvo "Naujienose" minėta, Amerikos delegacija Jungtinėse Tautose ir valstybės departamentas jau pranešė ALT'ui, kad Jungtinės Valstybės nepritaria to kodekso svarstymui iš esmės dabartinėje J. T. sesijoje; kad jį reikėsią pirma išsiuntinėti atskiroms valdžioms ir nuodugniai išstudijuoti, ir tik po to būsią galima spręsti, kas su tuo kodeksu daryti.

Taigi ne be reikalo buvo daromi žingsniai sulaikyti nusikaltimų kodekso priėmimą. Jisai jau yra įtrauktas į J. T. suvažiavimo programą ir galėjo gauti Amerikos atstovų paramą, jei nebūtų buvęs atkreiptas jų dėmesys į kodekso ydas.

APŽVALGA

LIETUVOS ŪKININKAI STIPRINA RUSIJOS "GALIĄ"

Suvaryti į kolchozus ("kolūkius"), Lietuvos ūkininkai yra verčiami dirbti ne sau arba savo kraštui, bet Sovietų Rusijai. Okupantų vyriausybės organas "Tiesa" įdėjo spalio 5 d. straipsnį, kuriame Kuršėnų rajono "Tryškių" kolūkio pirmininkas Vladas Jarošaitis sako: *"Atsidavusiu darbu stiprinkime Tarybų šalies galią"*, ir toliau išvadžioja:

> Mūsų apylinkės darbo valstiečiai, nusikratę buožių ir dvarininkų (kurių Lietuvoje jau seniai nebebuvo! — **"N." Red.**) priespauda ir išnaudojimu, jau treji metai, kai žengia kolūkinio gyvenimo keliu. Per tą laiką mūsų kolūkis pasiekė gausius laimėjimus. Šiais metais išauginome gausų ir didžiausią rajone derlių. Tesėdami duotąjį draugui Stalinui žodį, anksčiau nustatyto laiko įvykdėme grūdų, mėsos, kiaušinių, vilnos **paruošas,** nurovėme linus, juos iškūlėme ir suklojome. Padėjome tvirtus pagrindus aukštiems sekančių metų derliams išauginti. Dabar nukreipėme visas jėgas į rudens arimą, šakniavaisių nuėmimą ir jų **paruošų** įvykdymą pirma laiko...
>
> Ryžtingai pasmerkdami karo kurstytojų planus, mes nuolat didinsime darbo pasiekimus, skirtus **kelti Tarybų Sąjungos galią.** Mes, kolūkiečiai, žinome, kad kuo stipresnė mūsų (? — **"N." Red.**) šalis, tuo tvirtesnė taika visame pasaulyje.
>
> Mūsų jėgos, mūsų darbas — Tau, brangioji tarybinė Tėvyne!

Aišku, kad tai ne kaimiečio rašytas straipsnis. Jį pagamino bolševikų žvalgybos kanceliarija, o Vladas Jarošaitis pakreivezojo savo vardą pavardę.

Bet straipsnio turinys pasako daug. Lietuvos valstiečiai yra verčiami sunkiai ir skubiai dirbti ir savo darbo vaisius atiduoti *tarybinei Rusijai.* Grūdai,mėsa, kiaušiniai, vilnos, linai ir šakniavaisiai — viskas pristatoma į "paruošų" punktus ir iš tenai vežama į plačiąją "tarybinę tėvynę". O Lietuvos žmonės gali badauti!

Jie ir badauja, kaip neseniai rašė vokietis, ketverius metus išgyvenęs Lietuvos kaime.

ORDINAS SUOMIJOS KVISLINGUI

Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininkas Švernikas ir sekretorius Gorkinas pasirašė "įsaką" (dekretą), kuriuo suteikiamas Lenino ordinas Suomijos išdavikui O. V. Kuusinenui. Dekretas tokio turinio:

> Ryšium su Karelijos-Suomijos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininko ir TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininko pavaduotojo drg. O. V. Kuusineno 70-osiomis gimimo metinėmis, pažymint jo nuopelnus partijai ir Tarybų valstybei, apdovanoti drg. Oto Vilhelmovičių Kuusineną Lenino ordinu.

Kuusinenas "pasižymėjo" tuo, kad 1939 m. gruodžio pradžioje, kai Rusijos Raudonoji armija įsiveržė į Suomiją, jisai pasiskelbė Suomijos "tarybinės respublikos prezidentu". Bet Suomijos žmonės nepuolė jam į glėbį. Jie sumušė bolševikų armiją daugelyje mūšių, ir Maskva turėjo pasitenkinti tik dalies suomių teritorijos užkariavimu. Iš šito sklypo žemės ir rusiškos karelų srities buvo sudaryta nauja "tarybinė respublika". Tenai Kuusinen dabar ir "prezidentauja".

ŽVILGSNIS Į GYVULIŲ PASAULĮ

Rašo G. J. BYLAITIS

Draugų skatinamas ir padrąsinamas ėmiausi rašyti šį trumpą straipsniuką apie gyvulių psichologiją, pasinaudodamas labai apribota literatūra ir daugiausia pasiremdamas psichologijos seminaro užrašais bei prisiminimais. Nepretenduoju šiame straipsnyje visiškai į psichologinių terminų tiksłumą bei į Darvino evoliucinės teorijos tikrumą. Šio straipsnio pirmoje dalyje paliesiu gyvulių pojučius, kurių supratimas palengvins skaitytojui sekti antrąją dalį — gyvulių "sielą". Gi paskutinėje dalyje paliesiu klausimą, ar gyvuliai yra "inteligentiški", atseit, sugeba galvoti.

Į pabudusį žmogų jo pojučiais plaukia pagavos — percepcijos. Jos ateina iš aplinkumos ir, susijungusios su jo sielos gilumoje esančiais jausmais, aistromis, mintimis, valios impulsais ir t.t., sudaro jo sąmonės turinį. Ar šis mūsų sąmonės turinys yra tikras, realus, ar mes šį pasaulį taip matome, kaip jis tikrumoje yra, ar mūsų aplinkuma susideda tik iš elektro magnetinių virpesių, tą čia nediskutuosime, neliesime. Praktiškai realiu objektu laikykime tai, ką savo pojučiais (akimis, ausimis ir t.t.) suvokiame, nežiūrint, kad šis sensualizmas bei empirizmas realybės klausimo filosofijoje nepatenkina.

Mūsų pojučių pagavos išbudina mus iš miego, pasąmoninio gyvenimo. Miegodami arba būdami užhipnotizuoti, esame užsidarę pojučių įtakai, ir jie tik kartais blaškosi mūsų sapnuose. Kiekvienas mūsų pojutis turi savo atatinkamą funkciją ir jaudą, pvz. garso banga yra ausies jaudas. Ir galime sau įsivaizduoti, kas atsitiktų, jeigu mūsų pojučių organai turėtų kitokias funkcijas bei adekvatinius jaudus. Tuomet ne tik kad pasaulis mums kitaip atrodytų, bet tuo pačiu ir mes būtumėm visai kitos būtybės.

Nors ir žmogaus siela skiriasi nuo gyvulio sielos, bet rasdami gyvulių pojučių organuose anatominį panašumą, turime prileisti, kad ir jų funkcijos yra panašios. Siela vadinkime gyvybę su visais jos įvairiais reiškiniais, apie kurios esmę pakalbėsime vėliau. Kas gyvulio sieloj tikrumoje dedasi, mums yra paslaptis, prie kurios bandoma artintis su mažyte žvakute rankose. Pradedant aukščiausiai išsivysčiusiais gyvuliais ir baigiant primityviausiais vienaceliais, matome, kad anatominis skirtumas jų pojučių organuose kitėja. Reikia tad manyti, jog ir jų fiziologinės funkcijos kitėja. Vienacelė ameba neturi jokių išsidiferenciavusių jutamųjų organų, bet tenka stebėtis matant ją bėgant nuo į vandenį įmesto gabaliuko druskos. "Beakės" jūrų žvaigždės pameta net savo grobį šviesos spinduliui į jas pataikius. Pas gyvulius, su jau reliatyviai pilnai išsivysčiusiais pojučių organais, vienas iš jų arba keli visuomet dominuoja užstelbdami kitus. Žmogaus akis yra svarbiausias pojučių organas ir net tampriai susirišęs su galvojimo procesu. Anglas vartoja "insight in the matters", vokietis sako "haben sie die Einsicht oder hat es ihnen eingeleuchtet", mes kalbame apie šviesų protą ir t.t. Reiškia, akis prisideda daugiausia prie mūsų sąmoningų vaidinių. Sąskambiai, garsai kaipo toki veikia mūsų jausmus ir beklausydami muzikos mes juos pergyvename — išgyvename. Šis pergyvenimas kaip ir pats jausmas nėra pilnai sąmoningas. Sąskambiai, garsai neturi aiškių, aštrių kontūrų, jie yra kaip sapnas. Dar mažiau sąmoningi mumyse yra uoslės, skonio, jutimo, temperatūros ir kūno lygsvaros pojučiai. Daugiausia mes pasitikime savo akimis. Visa ką mes užuodžiame, užčiuopiame, stengiamės pagal galimumą įsitikinti, patikrinti savo akimis. Harmoningas veikimas mūsų visų pojučių organų leidžia tiksliausiai orientuotis aplinkumoje. Mūsų žmogiškomis "normomis" matuojant, nevisai taip yra pas gyvulius. Ten aiškiai matomas harmonijos trūkumas. Daug stebimasi šuns "gudrumu" bei jo uoslės tobulumu, bet šuo savo akis labai mažai "tenaudoja". Dažnai pasitaiko, kad jis įkanda savo poną jam vos tik iš vonios išlipus, — praradus specifinį kūno kvapą. Jo klausa nebloga. Jis girdi iki 40,000 virpesių sekundėje, tuo tarpu žmogaus ausų riba yra apie 20,000. Vienas šveicarų skulptorius, norėdamas iškelti šuns uoslės reikšmę jo orientavimuose, aprašo tokį atsitikimą: bevaikščiodamas Ziuricho gatvėmis su savo prijaukintu jaunu liūtuku, sutiko medžioklinį šunį, kuris buvo maždaug tokio pat dydžio, kaip jo palydovas. Šuo, pamatęs liūtuką, artinosi su išdidžia eisena, lyg pasiruošęs peštis su vienu savo rūšies, bet vos prisiartinęs ir pauostęs liūtuko uodegą, kaip botagu gavęs sudrebėjo, sukaukė ir uodegą paspaudęs, lyg bieso vejamas nubėgo šalin. Vėliau, kai liūtukas suaugo ir "suvyriškėjo", tas pats šveicaras vedėsi jį į vieną restoraną, prieš kurį stovėjo kepėjo vežimėlis didelio Bernardino saugojamas. Dar jiems neprisiartinus nei 30 žingsnių, Bernardinas pasiruošęs ir pilnas pasiryžimo atsistojo, laukdamas prie jo vežimo majestotišku žingsniu artėjančio liūto, lyg norėdamas savo vežimą apginti nuo kito šuns. Ir kai liūtas, be jokių "blogų minčių" pro jį ramiai praėjo, Bernardinas pasinaudojo proga jau senokai surauktą nosį išbandyti — pauostyti liūto uodegą. Panašiai kaip ir pirmasis šuo, taip ir šitas, išsigandęs, drebėdamas, kaip vėjo nupūstas lapas, atsidūrė sekančioje gatvelėje ir užtraukė gailią, skausmingą "raudą". Kur buvo Bernardino akys?! Liūto pėda tris kart didesnė už jo, liūto uodega, jo eisena... Katės ir kiti gyvuliai matydavo liūtą iš tolo ir laiku pasišalindavo.

(Bus daugiau

East St. Louis, Ill.

Balfo skyriaus veikimas

Šios vietovės Balfo skyrius šių metų lapkričio mėnesio 18 dieną rengia baleto koncertą. Koncerto programą rengia buvusi Lietuvos Valstybinio Teatro prima balerina p. Irena Adomavičiūtė - Gintautienė ir muzikas p. Florijonas Valeika.

Koncertas įvyks čekų salėje (1102 N. 11tth Street).

Po meninės dalies bus šokiai ir veiks bufetas. Koncerto pradžia 7 valandą po pietų.

Šokiams gros geras didelis orkestras.

Gautas pelnas bus paskirtas negalintiems iš Europos išemigruoti mūsų tautiečiams sušelpti. Todėl kviečiame netik visus lietuvius nepatingėti atvykti į koncertą ir tuomi prisidėti prie mūsų nelaimingų brolių ir sesių šelpimo, bet dar atkviesti ir kitataučių, kurie tikrai nesigailės maloniai ir linksmai vakarą praleidę. —J.

Kenneth E. Staley, 90 E. Kedzie, buvo priverstas išsikraustyti iš savo namų, kurie kainoja $50,000. Mat, jo namai paežerėje, griuvus ežero pylimui, pritekėjo vandens, kurio nei su Evanstono ugniagesių pagalba nepajėgė per dieną ir naktį išpompuoti.

DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

30. *(Tęsinys)*

Minėtini ir šie XIX a. antrojoje pusėje pasireiškę lietuvių kalbos tyrinėtojai: A. Aleksandrovas, J. Baudouinas de Courtenay (=Boduėnas de Kurtenė), E. Bernekeris, H. Hirtas, V. Jagičas, J. E. F. Nesselmannas, H. Osthofas, V. Piersonas, V. Prellwitzas, J. Rozwadowskis, V. Streitbergas, G. Uljanovas, H. Weberis ir kt.

Mūsų didieji kalbininkai

Žymiausi lietuvių kalbininkai yra buvę K. Jaunius, J. Jablonskis ir K. Būga.

1. Kazimieras Jaunius

Kazimieras Jaūnius gimė 1849 m. gegužės mėn. 6 d. Lembo k., Kvėdarnos vls., Tauragės aps. Devynerių metų Kaziuką tėvas nuvežė į Rietavo lenkų trijų skyrių pradedamąją mokyklą. Mokslas jam gerai sekėsi. 1861 m. jis įstojo į Telšių progimnaziją. Baigęs keturias klases, 1865 m. persikėlė į Kauno progimnazijos V klasę. Mokėsi čia iki 1868 m., baigdamas 7 klases. Tėvas norėjo sūnų išleisti į kunigus. Nors Jaunius ir abejojo dėl savo pašaukimo, vis dėlto 1871 m. stojo į Kauno kunigų seminariją, kurią išėjo 1875 m. Čia pasižymėjo gabumais, ypač senųjų kalbų moksle. Po to įstojo į Petrapilio dvasinę akademiją, kurią baigė 1879 m. teologijos magistro laipsniu. 1880 m. jis buvo paskirtas Kauno kunigų seminarijos mokytoju. Čia Jaunius dėstė lietuvių bei lotynų kalbas ir kai kuriuos tikybinius dalykus. Kartu buvo Žemaičių vyskupo sekretoriumi. Besigilindamas į kalbos dalykus, Jaunius ne visada rūpestingai atlikdavo kunigui dedamas pareigas. Todėl bažnytinė vyriausybė juo nebuvo patenkinta. Buvo pagaliau atleistas iš seminarijos mokytojų; o kai parodė pasipriešinimo, negavo nė vietos Kauno vyskupijoje. Teko nusikelti į Kazanę. Gyvenimo išvargintas, ėmė sirgti nervų pairimu. 1898 m. buvo pakviestas į Petrapilio dvasinę akademiją profesoriumi. Dėstė senąsias klasikines kalbas, jau pirmąja paskaita sukeldamas didelį susidomėjimą klausytojuose bei profesorių tarpe. 1906 m. dėl nesveikatos iš profesoriaus pareigų atsisakė. Jaunius mirė 1908 m. vasario mėn. 25 d. Palaidotas Kaune.

Jaunius turėjo nepaprastą gabumą kalboms. Gerai mokėjo graikų, lotynų, net hebrajų kalbas, o taip pat keletą naujųjų kalbų. Gera atmintis ir šviesus protas padėjo jam išmokti įvairių kalbų ir lyginti jų lytis, darytis platesnių išvadų. Dar Kauno kunigų seminarijos mokiniu tebesant, jį gyrė jo mokytojas A. Baranauskas, o garsus lenkų kalbininkas prof. J. Baudouinas de Courtenay jau tada gėrėjosi jo kalbiniu išsilavinimu bei subrendimu.

Jaunius apie kalbos dalykus kalbėdavo su dideliu užsidegimu ir žavėte žavėdavo savo mokinius arba tuos, su kuriais jam tekdavo apie tai šnekėtis. Į kalbos klausimus jis įsigilindavo iki visiško savęs užsimiršimo. Apie juos galvodamas ar kalbėdamas, užmiršdavo savo kasdieninio gyvenimo reikalus, net valgyti, nepastebėdamas, kas aplink jį dedasi.

Į kalbos klausimus Jaunius mokėjo įsigilinti intuityviai ir kartais greitai suvokti ir išspręsti painias kalbotyros problemas. Note J. Baudeuino de Courtenay, painūs kalbos klausimų sprendimai Jauniuje vyko už sąmonės ribų, bet sąmonės kontroliuojami. Todė jam neretai staiga nušvisdavo sunarplioti kalbos gyvenimo dėsniai. Taip jis yra išsprendęs nevieną kalbos klausimą, o taip pat davęs nevieną genialią hipotezę, kuri teikia progos kitiems problemą narplioti, ir tuo būdu pastūmėjo klausimo sprendimą į priekį.

Jaunius, nuolat gilindamasis į kalbos klausimus, į kalbos gyvenimo slaptis, buvo pasiryžęs įrodyti ne tik ide. ir semitų kalbų giminystę, bet manė, kad ir visos pasaulio kalbos kilusios iš vienos. Nors tai šiandien nėra pagrįstas dalykas, bet tas rodo Jauniaus platų kalbų pažinimą ir sugebėjimą lyginti įvairiausių kalbų duomenis.

Geras kalbų mokėjimas, sugebėjimas įdomiai gilintis į kalbotyros klausimus Jaunių plačiai išgarsino ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučių mokslininkų tarpe. Maskvos ir Petrapilio universitetai žiūrėjo į jį kaip į lietuvių kalbos klausimų autoritetą. Baudouinas de Courtenay laikė jį genialiu kalbininku. Vienas lenkų laikraštis (Wiara) 1908 m. rašė, kad garsusis vokiečių kalbininkas K. Brugmannas važinėjęs pas Jaunių patarimų, Delitschas klausęsis jo nuomonės, Lozanos, Friburgo ir Bolonijos universitetai su pagarba minėję jo vardą, nes Jaunius buvęs genijus, atvėręs naujus akiračius. Krokuvos universitetas kvietėsi Jaunių į savo profesorius.

Jaunius labai nemėgo rašyti. Daugelį jo kalbos mokslo žinių yra užrašęs K. Būga, kuris nuo 1902 m. iki Jauniaus mirties buvo jo sekretoriumi. Per tą laiką Būga prirašė šešis didelius tomus (3043 rašomojo popieriaus puslapius). Būga norėjo tą Jauniaus mokslą paskelbti. Todėl 1908 m. išleido "Aistiškus Studijus" (I d.), kuriuose buvo surašyti Jauniaus aisčių (baltų) prokalbės dalykų aiškinimai. Tačiau netrukus Būga, susipažinęs su tikruoju kalbotyros metodu ir suėjęs į pažines su garsiais kalbininkais, pamatė Jauniaus klaidas, ir tų studijų išsižadėjo. Mat, Jaunius, būdamas savamokslis, nors ir genialus, kalbininkas, nesivaržė visur griežtu kalbotyros metodu, sprendimuose darė staigių šuolių, kiek reikiant nepasirėmęs duomenimis. Kai kur per daug pasitikėjo viena intuicija. Todėl tarpais prieidavo netikras išvadas. K. Būga sako, jog svarbiausia Jauniaus mokslo klaida buvusi jo noras įvairias skirtingas kalbos lytis išvesti iš vienos pirmykštės formos.

Svarbus Jauniaus mokslo palikimas yra jo "Lietuvių kalbos gramatika", paskelbta 1911 m. (su Būgos vertimu į rusų kalbą 1916 m.). Ji susidarė iš Jauniaus paskaitų Kauno kunigų seminarijoje (1885—1892). 1897 m. tie užrašai buvo hektografuoti Dorpate. Gramatika nėra pilna: joje kalbama apie lietuvių kalbos rašybą ir fonetiką, priegaides, apie tarmes, daiktavardį, būdvardį, skaitvardį, kiek apie sintaksę ir plačiai apie veiksmažodį; kitų kalbos dalių neliečiama. Tačiau ji yra vertingas darbas, nes gramatika duoda daug svarbių lietuvių kalbos mokslo žinių, istorinių kalbos lyčių aiškinimų bei pastebėjimų. Jauniaus gramatiką J. Jablonskis vadino gilaus kalbos mokslo konspektu, kuriuo ir jis pats nemaža pasinaudojo savo lietuvių kalbos gramatikai. Naudojimąsi gramatika kiek sunkina savotiška Jauniaus rašyba, kuri jau anksčiau minėta. Kaip jau esame matę, nėra vykę ir lietuviškieji jo gramatikos terminai.

Vertingi yra Jauniaus lietuvių kalbos tarmių tyrinėjimai. Dėstydamas Kauno kunigų seminarijoj, 1891-1900 m. Kauno generalgubernatoriaus raštinės metraštyje[119] jis išspausdino keletą mūsų tarmių aprašų: Ukmergės apskrities (1891), Kauno aps. (1892), žemaičių raseiniškių (1893), Zarasų aps. (1895), Panevėžio aps. (1898). 1900 m. išleido studiją apie lietuvių kalbos balsių intonaciją (priegaidę). Kadangi Jaunius turėjo labai gerą ausį, jo aprašymai vertingi ir šiandien. Lietuvių kalbos tarmių surūšiavimą, sistemą jis davė savo gramatikoje. Jauniaus lietuvių kalbos tarmių skirstymo pagrindai ir dabar tebegalioja. Jais remiasi pirmiausia mūsų mokyklinės gramatikos (pvz. Rygiškių Jono "Lietuvių kalbos gramatika").

[119] Pamiatnaja knižka Kovenskoj Gubernii.

(Bus daugiau)

LITERATŪRA ❀ MENAS ❀ MOKSLAS

NR. 145 ★ CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS SKYRIUS ★ 7 METAI

KAZYS DAUKŠA

BALIO SRUOGOS "KAZIMIERAS SAPIEGA" IR ISTORINĖ TIKROVĖ

Su Lietuva suaugau. Su jos giriom.
Su jos laukais. Suaugau su žmonėm.
Manęs nuo jų be skausmo neatskirtum.
"Kaz. Sapiega", 52 psl.

Balio Sruogos monumentalinės dramos "Kazimiero Sapiegos" pasirodymas yra įvykis mūsų kultūros gyvenime. Šita knyga ne tik praturtina mūsų dramos repertuarą, bet yra ir indėlis į pasaulinę literatūrą, tiek turiniu, tiek ir forma iškyla iš provincionalizmo ribų ir išeina iš mažos tautos horizonto rėmų. Rūpestingas, kultūringas, nors ir kuklus apipavidalinimas, kurį davė "Terros" leidykla, dailininko A. Bielskio įdomus viršelis pakelia estetinį pasigerėjimą. J. Blekaičio giliai išstudijuotas veikalo įvadas vispusiškai supažindina skaitytoją su dramos sumanymu, jos konstrukcija, istoriniu fonu, veikiamųjų asmenų charakteristika bei taip nebanaliai traktuojama patriotizmo, Lietuvos meilės tema. Paskaičius veikalą, iškyla toks impozantiškas Lietuvos praeities vaizdas, kad neiškenčiu nepasidalinęs su skaitytojais mintimis apie tai, kaip šiame veikale yra traktuoajma istorinė tikrovė.

XVII šimtmečio Lietuva

Mūsų kraštas buvo tada dar maža jos grožį naikinančios rankos tepaliestas, amžinųjų girių, vandeningų upių, ežerų ir raistų kraštas. Užtenka prisiminti, kad tada nuo Kauno iki Prienų tebesitęsė liepos miškų tankumynai, kuriuose meškos medų kopinėjo... Retos sodybos skendo tankumynuose, reti keliai ir šunkeliai jas jungė. Bet čia pat — lyg pasakos staigmena — aukštai virš medžių į dangų šovė puošnių bažnyčių bokštai, iš tolo baltavo barokiniai didžiūnų rūmai.

Po naikinančių karų su švedais ir rusais Lietuvos miestai (Vilnius, Kaunas, Gardinas), taip turtingi ir gražūs dar antroje to šimtmečio pusėje, nebuvo dar po gaisrų atsistatę. Vienur kitur galėtum pamatyti gotikos likučius, bet iš dalies renesanso statybos vien griuvėsiai beliko.

To laiko Lietuvos žmonės

Didžiulė audra buvo nualinusi valstiečius, susmukdžiusi miesto gyventojus; pajėgūs buvo tik turtingesni bajorai bei galingosios didžiūnų šeimos, kaip Radvilos, Pacai, Sapiegos. Nors būta bendro suskurdimo, jiems netrūko lėšų vežtis iš Italijos marmurą (Pažaislio bažnyčia!), menininkus, ploniausio metalo dirbinius iš Vokietijos, baldus iš Dancigo ir net Prancūzijos. Brangūs kilimai, gobelenai, paveikslai, freskos, skulptūros, sidabro, aukso indai, šilkai ir brokatai sudarė rafinuoto skonio prabangą, kuri stebino ir vakarų Europą. Lenkijos karaliaus ir Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Jono Sobieskio pasiuntiniai Romoje važiavo aukso pasagėlėmis pasikaustę, ir tas pasagas, silpnai prikaltas, pametinėjo gatvėse. Koks tai turėjo būti furoras!

Į to laiko žmones negalime žiūrėti mūsų dienų akimis. Tuomet TAUTA buvo suprantama tik bajorija. Apie pilkąją liaudį, apie vargingą žmogų tada niekas visai nekalbėjo, net žmogumi nelaikė... Bajorijos masė toli gražu nebuvo vienalytė. Greta dūminėse pirkiose gyvenusių šlėktelių matome ir turtingesnių, sostinėse ir užsienių universitetuose apsitrynusius bajorus. Ir vieni, ir kiti buvo išdidumo pilni, sauvaliavo savo dvaruose baudžiauninkus engdami, sauvaliavo seimeliuose ir seimuose iš Lenkijos atneštine laisve besidžiaugdami, šalies įstatymus trypdami. Virš jų visų buvo iškilusios didžiūnų šeimos, kurių tarpe viena kita turėjo vadovaujamą vaidmenį. Turtingi kaip nababai šie Lietuvos aristokratai jokių varžtų neturėjo, savo puikybei jokio saiko nežinojo. Porenesansinės gadynės auklėtiniai — tai dažnai buvo didžių aistrų, didžių siekimų, didžio mąsto asmenybės, vingiuotos ir užgaidų kupinos, kaip ir jų pačių taip didžiai pamėgtas barokas.

Nevainikuotieji valdovai Lietuvoje

Po Liublino unijos (1569 m.) Lietuvos teritorija buvo per pusę sumažėjusi. Bet ir tai dar valstybės sienos šiaurėje siekė Rygos įlanką, rytuose — Smolensko žemes, pietuose išsikišo už Pripetės upės. Lietuvos politinė nepriklausomybė teisiškai buvo panaikinta, Lietuva išnyko iš Europos politinio žemėlapio, tapdama jau tik Lenkijos dalimi. Tačiau Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos magnatai, turėdami savo rankose administraciją, teismus, kariuomenę ir krašto išteklius, ir toliau sugebėjo laikytis taip nepriklausomai, kad lenkai sunkiai čia koją tejkeldavo, o Lietuvos Lenkijos karalius dažnai jautėsi Lietuvoje kaip svečias, nes faktinis, nors ir nevainikuotas karalius buvo koks Jonušas Radvila arba Kazimieras Sapiega. Jie vedė savo politiką, dėdavosi savarankiškai į sąjungas su svetimais valdovais, kėlė kardą prieš savo karalių ir ne kartą pretendavo į Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio arba net į Lenkijos karaliaus sostą drauge.

Didysis Lietuvos etmonas ir Vilniaus vaivada Kazimieras Sapiega

Kazimieras Sapiega iškilo valdant karaliui Jonui Sobieskiui (1674—1696 m.). Prieš tai galingiausi didžiūnai Lietuvoje buvo Pacai, kurie priešinosi Sobieskio elekcijai ir vėliau, pastarajam tapus karaliumi, laikėsi griežtoje opozicijoje prieš jį. Norėdamas Pacais nusikratyti ir atsiremti kita galinga Lietuvos didžiūnų šeima, Sobieskis stengėsi į savo pusę patraukti Sapiegas. Kazimierui suteikė Didžiojo Lietuvos Etmono (vyriausio karo pajėgų vado) ir Vilniaus vaivados (tai buvo didesnis ponas, negu mūsų laikais apskrities viršininkas) galią, o jo broliui, Benediktui, Lietuvos iždininko (finansų ministro) urėdą. Įgavę valdžią, Sapiegos tačiau karaliui nenusilenkė, priešingai, pasidarė dar kietesni jo priešai, negu kad buvo Pacai. Kazimieras Sapiega visur laikėsi išdidžiai ir nepriklausomai; visur, kur tik galėjo, pabrėždavo Lietuvos separatizmą. Jis neklausė karaliaus nei užsienių reikaluose. Kai Sobieskis svyravo tarp galingiausių tuomet Europos valdovų — Prancūzijos Burbonų ir Austrijos Habsburgų, Sapiega laikėsi savo linijos. Karaliaus įsakytas vykti su Lietuvos kariuomene prieš turkus, jis delsia, ir atvyksta jau po Vienos kautynių. Jonas Karolis Chodkevičius-Katkus dar šimtą metų prieš tai sakydavo panašiu atveju: neliesiąs lietuvių kraujo be reikalo svetimoje byloje. Panašiai galvojo Sapiega, įmaišytas į šiuos lenkų dinastinius reikalus.

Sapiegos kova su lenkais

Gerai yra žinomas faktas, kad Jonas Sobieskis buvo visiškoje savo žmonos įtakoje. Marija Kazimiera, paskui karalių plačiai "Marysienka" vadinama, buvo prancūzė, Liudviko XIV atsiųsta į Lenkiją padėti jo įtakai plėsti rytuose. Neišpasakyta intrigantė, garbėtroška, gobši kyšininkė, ji nebuvo ištikima net savo didžiajam patronui: supykusi, kad Prancūzijos karalius nesuteikė kunigaikščio titulo jos tėvui, ji prikalba Sobieskį dėtis į sąjungą su Habsburgais. Savo sūnui Jokūbui žūt-būt norėjo užtikrinti Lenkijos ir Lietuvos sostą dar tėvui tebegyvenant. Ji taip jį prikankino savo įkyriomis piršlybomis, kad jis motinos mirtinai neapkentė.

Prieš įvairias savanaudiškas Marisenkos manipuliacijas Kazimieras Sapiega piestu stoja. Nors karalienė turėjo didelės įtakos, stiprus buvo ir Sapiega. Jo prestižą kėlė ir ta aplinkybė, kad jisai, kaip ir Radvilos, turėjo kunigaikščio titulą iš Vokietijos imperatoriaus. Be to, su Vienos dvaru jis palaikė tamprius ryšius per savo sūnų, Mykolą, buvusį Habsburgų tarnyboje. Lietuvoje Sapiega turėjo paskui save ištisą armiją vienu ar kitu būdu nuo jo priklausančių bajorų, kurie seimuose balsuodavo pagal jo norą. Jis turėjo didelės įtakos ir dvasiškijos tarpe, nes globojo bažnyčią ir stambiomis donacijomis ją rėmė: Bernardinų bažnyčią Vilniuje restauravo, aukojo jai stambias pinigų sumas; donatoriaus portretas kabėjo tos bažnyčios presbiterijoje.

Pagaliau Sobieskių planai turėjo sudužti prieš Sapiegos galią.

Prieš nieką nenusilenkdamas, Sapiega stojo į kovą su taip tuomet galingu Vilniaus vyskupu Bžostovskiu, lenku, ypatingai protegavusiu lenkus Lietuvoje ir buvusiu Marisenkos politikos šalininku. Sapiegos ir Bžostovskio atvira kova prasidėjo nuo to, kai Sapiega pastatė vyskupo dvaruose Didžiosios Kunigaikštijos kariuomenę. Tada nežinota dar jokių kareivinių nei reguliaraus tiekimo kariuomenei; ją turėjo išlaikyti valstybiniai dvarai. Sapiega panorėjo sunaikinti vyskupo Bžostovskio įtaką. Jis tuo tikslu pasinaudojo Liudviko XIV pavyzdžiu, kuris panašiomis, vadinamomis dragonadomis, į nieką pavertė savo politinius priešus hugenotus, Prancūzijos protestantus. Bžostovskis protestavo, iškėlė bylą Sapiegai. Tą bylą sprendė seimai, senatas, sprendė karalius, bet Sapiega nieko neklausė. Pagaliau vyskupas nusiuntė skundą į Romą, popiežius etmoną ekskomunikavo. Sapiegos atsakymas buvo toks, kad jis suruošė Vilniuje savo rūmuose Antakalny triukšmingiausią pokylį, į kurį neatvykti maža kas iš pakviestųjų teišdrįso. Visos bažnyčios turėjo būti Sapiegai uždarytos: to nepaisydamas, jis išklausė iškilmingų mišių bernardinų bažnyčioje... Jo išlaikomieji vienuoliai nusilenkė jam, bet ne savo dvasinei vyresnybei.

Visame krašte kova virte užvirė, atsirado dvi kovojančios partijos, iš abiejų pusių pasipylė pamfletai, aistros kilo, nekartą prieidavo iki peštynių. Pamažėli ėmė organizuotis rimta opozicija prieš Sapiegą. Į ją stojo visi, kurie pavydėjo jam valdžios, garbės, turtų ar buvo kada nors jo įžeisti. Tos opozicijos priešaky atsistojo kunigaikštis Oginskis, Lietuvos vėliavininkas (aukštas kariuomenės pareigūnas), kunigaikštis Mykolas Visnioveckis, Žemaičių Kunigaikštijos vėliavininkas Zaranka ir kiti.

Lietuvoje prasidėjo vidaus karas. Ilgainiui atsirado aplinkybių, kurios privertė Sapiegą taikytis su Bžostovskiu: 1696 m. mirė karalius Jonas Sobieskis, Sapiegai rūpėjo elekciniame seime atstovauti visai Lietuvai, įsigyti daugiau įtakos renkant naują valdovą, gal ir pačiam patekti į sostą. Su Bžostovskiu jis susitaiko, bet jam priešinga, Oginskio vedama, partija jau nebesiskirsto. Vidaus karas ima krypti Sapiegos nenaudai. Elekciniame seime jam nesiseka, nepavyksta net pravesti savo kandidato, kunigaikščio Conti — viską nulemia Saksų auksas, ir į sostą patenka jo priešų palaikomas Augustas Stiprusis. Jis tačiau dar galingas Lietuvoje: kai 1697 m. seimas priėmė taip nenaudingą Lietuvai Lietuvos ir Lenkijos teisių sulyginimo įstatymą, Sapiega atkakliai ir demonstratyviai jo nevykdo. Sapiegos padėtį apsunkino naujo valdovo, Augusto, sąjunga su Rusijos caru Petru I. Pagaliau prieina prie tragiško Sapiegoms išsprendimo. 1701 m. priešai, susitelkę į konfederaciją, sumuša didžiojo etmono kariuomenę ties Valkininkais ir jo sūnų, Mykolą, vadovavusį kariuomenei, paima į nelaisvę. Jaunas, gabus karo vadas tampa nelemtos kovos auka. Jis uždaromas į pranciškonų vienuolyną; įtužę, tamsūs ir girti bajorai, negalėdami kitaip belaisvio pasiekti, praardo stogą, įsibrauna į vidų, atidaro vienuolyno duris ir įleidžia trukšmaujančią minią. Didžiojo etmono sūnus kardais sukapojamas, jo pamestas lavonas tris dienas guli aikštėje...

Didžiojo Šiaurės karo sūkury

Netrukus po to Lietuva tampa Didžiojo Šiaurės karo arena. Švedų karalius Karolis XII su savo kariuomene įžengia į mūsų kraštą. Sapiegai nieko kito nebelieka, kaip pasiduoti jo globai ir savo likimą susieti su jo likimu. Čia vis dar reiškiasi Sapiegos separatistiniai siekimai — atskirti Lietuvą nuo Lenkijos!.. Karoliui XII pralaimėjus, Sapiega prarado paskutinę galimybę atsigriebti. Po ilgų karų jo dvarai buvo nualinti, sudeginti, skolininkų pasigrobti. Jų likučius išgelbėjo nuo konfiskatos grįžusio į sostą Augusto II amnestija. Kazimierui Sapiegai mirus, nei vienas iš jo giminių daugiau nebeiškilo.

Licentia poetica ir istorinė tikrovė

Čia trumpai atpasakota Sapiegos kova su Marisenka ir jos lenkiškuoju talkininku Bžostovskiu sudarė pagrindą Balio Sruogos dramai. Daug čia yra licentia poetica. Pati fabula pra laisvai sukurta, romantiškoji dalis gryna fantazija. Veikale iškeltas Sapiegos pranašavimas, kad ateity Lietuva iškils per liaudį, niekur istorijos šaltiniuose nėra užfiksuotas. Tačiau Kazimiero Sapiegos nepaliaujama kova su lenkais, Lietuvos teisių gynimas, nuolatinis jo pabrėžimas Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos savarankiškumo, taip pat negailestingas sauvaliaujančių bajorų tardymas galėjo sukelti autoriui mintį, kad tokia didelė asmenybė, koks buvo Sapiega, galėjo tikrai pramatyti vėliau įvykusį Lietuvos prisikėlimą per jos liaudį.

Visi svarbiausi dramos veikiamieji asmens yra tikri, istoriški. Jų charakteristika, kaip ir visos epochos dvasia, yra pavaizduota nepaprastai taikliai ir teisingai. Kai dėl Marišenkos, tai užtenka pavartyti Chicagos viešosios skaityklos turimą garsaus Boy-Želenski monografiją "Marysienka Sobieska": ten nupieštas jos vaizdas, remiantis jos pačios korespondencija, visai sutampa su Balio Sruogos duotu vaizdu.

Drastiškos veikalo scenos, pvz. Raseinių seimelio scena, Valkininkų žudynės ir kt., tai tik švelni stilizacija anos gadynės papročių, kuri nei kiek nenukrypsta nuo istorinės tikrovės. Kad tų laikų aukštuomenė, pasaulietinė ir dvasinė, nesivaržė jokiomis priemonėmis, tai gerai žinome. Šiandien mums sunku net įsivaizduoti, kaip tais laikais buvo tamsūs bajorai, žemesnioji dvasiškija, vienuoliai... Norint tuo įsitikinti, užtektų pavartyti ne tik raganų bylas, bet ir vyskupo Valančiaus "Žemaičių vyskupystėje" vaizduojamas tos epochos tikybines kovas.

Antrasis Novelės Konkursas

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija skelbia antrąjį novelės konkursą. Pirmojo sprendimas buvo paskelbtas praeitais metais.

1. Už geriausias noveles Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija skiria tris premijas: I — $100.00, II — $50.00, III — $25.00.

2. Atsiųstąsias noveles vertins šie teisėjai: prof. Mykolas Biržiška, poetas Antanas Rūkas, Dr. Petras Jonikas, rašytojas Antanas Tulys, mokytojas Domas Velička, mokytojas Matas Krikščiūnas ir mokytoja Sonė Pipiraitė. Vertintojų komisijai pirmininkaus Sonė Pipiraitė.

3. Premijuotas noveles Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija spausdins metraštyje ir kituose savo leidiniuose.

4. Konkurso teisingumui patikrinti novelės turi būti pasirašytos slapyvardžiu. Slapyvardis reikia užrašyti ant uždaro voko, kuriame turi būti tikrasis autoriaus vardas ir adresas.

5. Noveles reikia siųsti tokiu adresu: Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija, Antrasis Novelės Konkursas, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois, USA.

6. Paskutinė diena novelėms įteikti: 1952 metų balandžio 30-oji.

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija.

Jurgis Baltrušaitis

KRANTE

Kaip laisvai, tęsiamai ir nesausos
Gieda bangos — vienuolės klajų . . .
Kaip slaptingai, kilningai, negausios
Kilsta balstančios keteros jų . . .

Tokis lygus čia dieviškas ūžimas,
Taip švelni čia goda, lyg šventa!
Šis benamis skaidrėjantis skųsmas,
Ši naktis pranašinga, laukta!

Ir naktis žvaigždėmis tik alsuoja,
Tik krūtinė mirtinga — gyvens,
Tiktai amžių bedugnė sūpuoja
Nenurimstančio lošpį vandens!

Ir be skausmo, atgavęs malonę,
Į žvaigždes įsisiautęs taurias,
Lyg ta upė, pabaigus kelionę,
Įplaukiu į šventas aš marias . . .

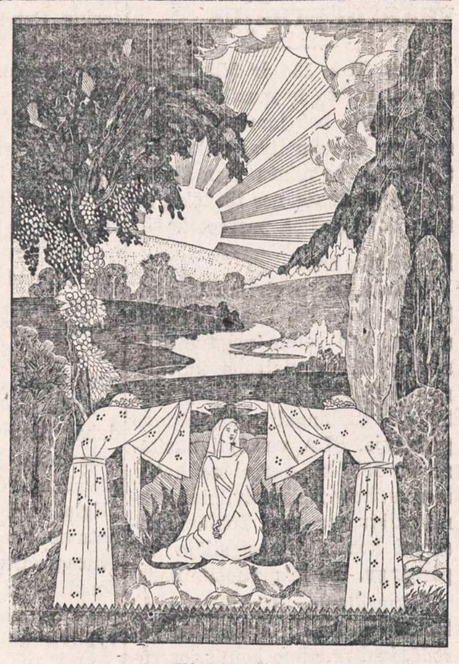

Iliustracija.

"Kazimiero Sapiegos" genezė

Balys Sruoga pradėjo rašyti kalbamą dramą dar prieš karą Kaune. Ilgai tačiau veikalo apmatai gulėjo pastalėje. Autorius dažnai skųsdavosi vis nerandąs tinkamos formos taip jį sužavėjusiems įvykiams ir asmenybėms atvaizduoti. Ir tiktai karui prasidėjus, okupacijos metu, Sruoga įsitraukė į šio veikalo kūrimą. Galima drąsiai sakyti, kad *"Kazimieras Sapiega" atsirado iš protesto okupantams.* Kai 1941 metais vasarą rusai buvo išvaryti iš Lietuvos, kai aplink dar krito šoviniai, kai dar niekas nebuvo atsipeikėjęs nuo baisiųjų įvykių — Balys Sruoga atsiskyrė nuo viso pasaulio, užsidaręs Krutulių ūky, Jeruzolimkoje prie Vilniaus, aukščiausiame kūrybos pakilime rašė finalinę "Sapiegos" sceną. Tai buvo, rodos, momentas, mažiausiai tinkamas įkvėpimui! O vis dėlto čia esama aiškios logikos. Nauja, vokiečių, okupacija, lygiai kaip ir buvusioji rusų, nieko gera Lietuvai nežadėjo. Sruoga tai iš karto buvo numatęs; bet numanė jisai iš karto ir to antrojo engėjo žlugimą. Atrodė, kad tas naujas etapas pasaulinių įvykių raidoje bus jau paskutinis karo epizodas Lietuvoje, kad bolševizmas bus sužlugdytas ir po to eis karo galas bei Lietuvos nepriklausomybės atstatymas.

Didžiojo lietuvių tautos paniekinimo metu, didžiausios krašto nelaimės dienomis, kurias poetas ypatingai jautriai ir skaudžiai išgyveno, Sruoga norėjo parodyti saviesiems ir svetimiesiems Lietuvos praeities didybę, norėjo

"žmonėms į širdį viltį sėt."

ĮSIGYKITE METRAŠTĮ LITERATŪRĄ

Lietuvių literatūrą ir knygą vertinantieji žmonės turėtų tuojau įsigyti neseniai išspausdintą Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos metraštį LITERATŪRĄ. Iki šio meto metraščio negalėjome plačiau platinti, nes buvo įrištas mažas jo skaičius. Dabar jau yra pakankamai įrištų egzempliorių. Gali įsigyti kiekvienas, norįs šią knygą turėti.

Metraštyje išspausdinta pirmą premiją laimėjusi jauno ir gabaus rašytojo Aloyzo Barono novelė "Srovė".

Metraštyje yra nepaprastai įdomus profesoriaus Igno Šlapelio straipsnis "Estetinis jausmas ir jo reikšmė žmogaus gyvenime" ir Domo Veličkos "Pagrindiniai žmogaus kūrybos charakterio bruožai".

Metraštyje išspausdinti karo ir audrų metu žuvusių poetų Kazio Jakubėno ir Vytauto Mačernio, ir Amerikoje gyvenančių Sonės Pipiraitės bei Kastyčio Gliaudos eilėraščiai. Pio Barojos, Miko Šileikio ir J. Jazmino grožinės literatūros kūriniai.

Tose pačiose knygose yra nepaprastai įdomus ir originalus prof. Vlado Stankos straipsnis "Pikto šaltiniai", prof. Vaclovo Biržiškos "Tariamasis lietuvių senovės raštas ir jo tyrinėjimas", Dr. Petro Joniko kalbos raidą nagrinėjąs "Nuo Mažvydo iki Jablonskio" ir Dr. Jono Puzino "Lietuvių kilmės teorijos amžių būvyje".

Metraštis kainuoja 2 doleriai. Jis galima užsisakyti tokiu adresu:

Literatūros Draugija
1739 South Halsted Street
Chicago 8, Illinois.

Metraščio Administracija

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

SLA 134 ir 322 kuopų vakarui praėjus

Nors SLA 134 ir 322 kuopų dainos, baleto ir muzikos vakaras praėjo, bet jame dalyvavusioji publika dar ilgai tą koncertą minės. Ir minės vien tik iš gražiosios pusės, nes tik tokią ištisai buvo galima pastebėti.

Kultūriniu baru

Pirmiausia, pagirtina ir sveikintina buvo šių kuopų veikėjų mintis, kad reikia pagyvinti ir sustiprinti tą platesnę kultūrinę veiklą, kurioje SLA taip nuolatos ir garbingai pasižymėdavo praeityje. SLA veikėjai nusitarė pradėti tą darbą ne kokiu menku, bet visais atžvilgiais tikrai puikiu koncertu. Tokiam koncertui komisija nesigailėjo nei pastangų, nei lėšų ruošimui.

Sekmadienio, lapkričio 4 d., koncertas Sokolų svetainėje parodė, kad rengimo komisijos rūpestingos pastangos buvo visai patenkintos. Šios dvi, 134 ir 322, kuopos gali pasididžiuoti atlikusios reikšmingą kultūrinį darbą, kuris yra kreditas visai didžiajai SLA organizacijai.

Koncerto programa buvo turininga ir davė progos įvairiems talentams pasireikšti. Pastebėtinas tas faktas, kad programos dalyviai, be visai mažos išimties simfoninio orkestro sudėty, buvo naujai atvykusieji lietuviai. Toks gestas iš rengėjų pusės yra pagirtinas, ir liudija, kad yra pageidaujama ne tik supažindinti visuomenę su naujai atvykusiais talentais, bet esama noro juos padaryti dalimi vienos didžiosios Amerikos lietuvių šeimos ir bendromis jėgomis dirbti savo naudai ir lietuvių tautos gerovei.

Turėdami tokį turtą kultūringų žmonių, tiek įvairaus artistinio talento, tiek tobulų menininkų, galėtume atlikti tikrai didelius ir svarbius darbus. Reikia tik geros valios sudaryti tai bendrai šeimai, kuri lengvai galėtų išeiti ir į platesnį pasaulį ir kuo gražiausiai garsinti lietuvių vardą.

Vyrų oktetas

Bet grįžkim prie sekmadienio koncerto. Programoj dalyvavo svečiai iš Clevelando. Tai buvo vyrų oktetas, vadovaujamas J. Kazėno. Jų gražiai sudainuoti lietuvių ir kitataučių kompozitorių kūriniai buvo labai šiltai priimti, ir net kelis jų turėjo pakartoti. Oktetas pasižymi gera balso medžiaga ir turi muzikos įvertinimą. Visi jų atlikti kūriniai buvo lyg įvairiaspalviai paveikslai, kiekvienas jų sukeliąs vis daugiau pasigėrėjimo. O paskutinis numeris, kareivių maršas iš "Fausto" operos (Gounod), tai buvo vakaro gražiausia prošvaistė.

Tikimės, kad, padaręs pirmąją pažintį, šis oktetas dažniau puoš mūsų koncertinę sceną. Nuoširdžiai linkime oktetui ilgų metų harmoningos veiklos.

Velbasio baletas

Baletmeisteris S. Velbasis su savo studijos mokiniais įnešė kaip ir pavasarišką dvasią į šią programą. Visuomet malonu pasidžiaugti jaunimu, kuris randa išraišką dailėje. Dabar, kai mes turime tokį gabų menininką, kaip p. Velbasis, jaunimas turi puikios progos tobulo mokytojaus globoje lavintis šokio srityje. Be to, besimokydami turi progos pasirodyti scenoje ir įgyti tą patyrimą, kuris turi nemenkos svarbos ateities darbuotėje. Šioj programoj baletas dar turėjo ir kitą reikšmingą progą. Tai yra šokti prie simfoninio orkestro akompanimento. Baleto "Gėlių valso" (Čaikovskio) atlikimas buvo švelnaus grožio kupinas vaizdas.

***Orkestras.* Kad taip į operą?**

Muzikinę dalį programos atliko naujasis simfoninis orkestras "Atžala". Šiam vadovauja čikagietis muzikas kompozitorius Petras Sarpalius. Dirigentas yra naujai atvykęs, bet gerai žinomas muzikas Stasys Kalvaitis.

Pirmą kartą teko išgirsti šį orkestrą grojant. Nuoširdžiai džiaugiaus, kad mes turime grupę savųjų ir gabių muzikų, kurie pasiryžę papildyti mūsų dailės veiklą su simfoniniu orkestru. Sprendžiant iš sekmadienio pasirodymo, šis orkestras greitu laiku pasidarys būtina kiekvieno reikšmingesnio muzikinio parengimo dalis.

Kada pamastai kokių talentų dabar lietuviai turime, tai kyla klausimas, kada išgirsime Karnavičiaus "Gražiną", Petrausko "Eglę, žalčių karalienę" ar kito lietuvio kompozitoriaus kūrinį Chicagos Civic Operoje. Tas įmanoma, jeigu tik rastųsi bendras nusistatymas platesniu keliu vykdyti kultūrinį darbą.

SLA 134 ir 322 kuopų parengimas parodė norą pradėti tokį darbą. Už tai šios kuopos, ypač rengimo komisija, užsipelno garbės ir padėkos.

Nuoširdi padėka ir Dr. S. Biežiui už visą jo rūpestingumą ir gražiai pravestą programą.

Nora Gugienė

LSS 4 kp. susirinkimas sekmadienį

Sekmadienį, lapkričio 11 d., 10:30 v. rytą "Naujienų" patalpose įvyks Liet. Socialdemokratų Sąjungos 4 kuopos susirinkimas. Prašomi kuopos nariai atvykti paskirtu laiku, nes turėsime prisirengti patikti svarbius svečius. Šiuo reikalu komisija pateiks pranešimą.

Banketas įvyksta šeštadienį, lapkričio 1 7d. Banketo komisija nori žinoti kiek biletų išplatinta. Praneškite.

Susirinkimas turės būti kuo trumpiausias, nes tą pačią dieną įvyksta "Naujienų" rudeninis parengimas, kuriame visi norėsime dalyvauti.

Beje, socialdemokratų banketui biletus galima bus įsigyti "Naujienų" parengime.

J. Kondroška

Roselande baigiamas Balfo vajus

Balfo 57 skyriaus valdyba praneša dosniesiems aukotojams, kad Roselande Balfo rūbų ir avalynės vajus baigiasi. Kas dar turėtų ką nors paaukoti seneliams, ligoniams ir moksleiviams, prašomi šią savaitę atnešti į sandėliuką, kuris yra prie Visų Šventųjų par. bažnyčios, 10806 So. Wabash Ave. Dėl informacijų kreiptis į bažnyčios sargą p. Labdžentį.

Aukų rinkimo paskutinė diena — lapkričio 10 d., šeštadienis. Kas negalėtų atnešti - atvežti, malonėkite skambinti reikalų vedėjui St. Juškai WA 8-7551 arba rašykite sekretoriui Br. Seliukui — Sa. Šešekevičienei, 10601 So. Edbrooke Ave, Chicago 28, Ill. Ypač Balfo reikalais prašom rašyti pirmininkui Pranui Bružui, 63 E. 102 Pl., Chicago 28 , Ill.

BALF 57 skyriaus susirinkimai įvyks kiekvieno mėnesio paskutinį penktadienį, 8 v. vak. Visų Šventųjų parap. svetainėj, 10806 So. Wabash Ave. Į susirinkimus bus kviečiami prelegentai. Nariai prašomi dalyvauti ir stengtis į susirinkimus atsivesti naujų narių. Balfo nario mokestis metams tik $ 1. Turint didesnį narių skaičių, daug lengviau bus galima atlikti kilnius Balfo darbus. Vakaro metu **naujų narių prisirašė apie šimtas.** Valdyba kviečia visus lietuvius tapti Balfo nariais — rėmėjais.

Valdyba

NAUJIENAS skaito beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepia į skelbimus.

Nepelaikysią Olio kandidatūros

A. Olis, sanitarinio distrikto prezidentas, respublikonų sąraše buvo numatomas stipriu kandidatu Illinojaus vyriausiu prokuroru. Tuo tarpu kai kurie tolimesnių valstybės vietų vadai sakosi Olio nenorį, esą, būtų per daug kandidatų iš Chicagos, nors prieš Olio asmenį jie nieko neturį prieš.

Pats Olis nėra pasisakęs, ar jis mano kandidatuoti.

Vestuvės Brighton Parke

Lapkričio 10 d. 4 v. v. bus jungtuvės p-lės Evelinos Stankūtės su Kaziu Oželiu Jr. B. V. M. bažnyčioj, 2745 W. 44th St.

Vestuvių puota ir vaišės bus Hollywood Inn svetainėj, 2417 W. 43rd St. Laukiama daug svečių.

Ponai Stankai, kurie išaugino gražią dukterį Eveliną ir sūnų Joe, gyvena 2527 W. 45tht St. Sūnus, kuris yra tarnavęs kariuomenėj seržantu, ir duktė yra išėję specialius mokslus. Duktė Evelina yra mėgstanti lietuvišką dainą lietuvaitė, kuri priklauso Alice Stephens mergaičių chorui, daug yra dainavusi lietuvių parengimuose ir per radiją. Jos tėvai taip pat yra patriotai, remia lietuviškąjį darbą ir patys jame dalyvauja.

K. Oželis, prof. Oželio sūnus, aktorius, pats ėjo gydytojo mokslą, bet dėl karo įvykių Europoje negalėjo jo pabaigti. Prof. Oželis su žmona dirba gydytoju Montenos valstybinėje ligoninėj. Duktė Juzė taip pat yra gydytoja, mokslą išėjusi Vokietijoje, dabar dirbanti Indianos valstybinėj ligoninėj.

Geriausio pasisekimo jauniesiems Evelinai ir Kaziui!

Draugas

Naujienų vakaro darbininkai

Lapkričio 11 dieną NAUJIENŲ vakare dirbs šie darbininkai:

Povilas Milaševičius
K. P. Deveikis
William Mankus
Stanley Rokosh
Juozas Baličas
J. Prižgintaitė
B. Rokosh
Tony Sereika
Al. Šniras
George Jonuszis
Brigyta Paliliūnaitė
Aleksandra Ascilienė
Edvardas Trečiokas
John Sakalas
Juozas Jočiūnas
Eglė Zabarauskaitė
Al. Grigaitis
J. Radišauskas
E. Young ir
J. Šumakeris

Komisija vakarui ruošti prašo visus darbininkus laiku atvykti į Sokolų svetainę, esančią 2345 S. Kedzie Avenue, ir užimti darbo vietas.

Komisija Vakarui Ruošti

Važiuosime tik į vieną pusę

Nno ateinančio šeštadienio vidurmiesty kai kuriomis gatvėmis susisiekimas teis tik į vieną galą. Tuo norima išvengti susisiekimo trukdymo. Tuo būdu Randolph ir Adams gatvėmis bus važiuojama iš rytų į vakarus nuo Michigan Ave. pradedant iki Jefferson. Madison bus važinėjama į vakarus tik nuo Michigan iki Franklin. Monroe važiuojama į rytus nuo Jefferson iki Michigan. Washington į rytus nuo Canal iki Michigan.

Sukti į dešinę ir į kairę teleidžiama tik vienakryptėmis gatvėmis važiuojant.

ŠACHMATININKAMS

Pranešu visiems Chicagoje gyvenantiems lietuviams, šachmatų mėgėjams, kad renkamės kas šeštadienis 6 val. vak. R. Estkos kavinės — parduotuvės patalpose, 1635 W. 63-ji gatvė.

Ateinantį šeštadienį, t. y. lapkr. 10 d., kviečiami visi gausiai dalyvauti, nes numatyta:

Šachmatų Sekcijos vadovo rinkimai; aptarti dalyvavimą tarptautinėse miesto pirmenybėse; pradėti klubo individualinį šachmatų turnyrą ir kt.

Vl. Karpuška

RENKA DRABUŽIUS, AVALYNĘ IR PINIGUS

Bridgeporto BALF skyrius renka drabužius, avalynę ir pinigus Vokietijoje likusiems lietuviams. Daiktai priimami šv. Jurgio parapijos salėje, Lithuanica Ave., prie 33 gatvės, kasdien nuo 5 iki 9 valandos vakaro. Šeštadieniais nuo 12 - 9 val. vak.

Su aukojimu prašome paskubėti, nes rinkliava tęsis tik iki lapkričio 15 dienos. Pageidautina, kad daiktai būtų sudėti į popierines dėžes.

Balfo Bridgeporto skyrius

PRANEŠIMAI SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

Lietuvių siuvėjų lokalo 269, ACW of A, susirinkimas įvyks penktad., lapkričio 9 d., 7:30 val. vak. Amalgamated Centro Name, 333 S. Ashland Blvd. Bus lokalo valdybos nominavimas 1952 metams. Taip pat įvyks Joint Board manadžeriaus ir biznio agentų nominavimas. Tad yra visų narių pareiga dalyvauti susirinkime. **—Valdyba.**

Sekmadienį, lapkr. 11 d., 11 val. skautininkės N. Grigaliūnienės bute, 4328 So. Washtenaw Ave., Chicago (įėjimas iš kiemo), įvyks skautininkių sueiga. Visos skautininkės kviečiamos dalyvauti. **—Draugininkė.**

Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros Klubo susirinkimas įvyks sekm., lapkričio 11 d., 1:30 val. po pietų Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave. Malonėkite visi laiku atvykti, nes tą pačią dieną įvyksta Naujienų koncertas, taigi turim laiku atlikti klubo reikalus, kad suspėtumėm nuvažiuoti į Naujienų koncertą.

—J. Keturakis, rašt.

Teisybės Mylėtojų Draugystės mėnesinis susirinkimas įvyks sekm., lapkričio 11 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 1:30 val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti.

—A. Kaulakis, rašt.

SLA 217 kuopos susirinkimas bus šių metų lapkr. mėn. 11 dieną, 2 val. po pietų Pučio svetainėje, 2548 W. 69th St. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti, o dar nesusimokėjusieji prašomi neatsilikti su mokesčių mokėjimu.

—Kuopos fin. sekr.

SLA 196 kuopa turės eilinį susirinkimą lapkričio 11 dieną, 2:30 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes bus labai svarbių tarimų kuopos labui. Nariai užsilikę su mėnesiniais mokesčiais būtinai turite išlyginti, kad neliktumėt suspenduoti.

—M. P.

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1951 m. Valdybos

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1951 METAMS: Pirm. Ant Jusas, 2131 West 24th St., FR 6-4416; Vicepirm. John Gurgžda, 3944 So. Rockwell St.; Nut. rašt. W. Juška, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; Fin. raš. N. Wilcop, 4443 S. Rockwell St., YA 7-4472; Ižd. J. Puniška, 2605 West 43rd St., LA 3-9623; Kontr. rašt. O. Svirmickas, 7202 So. Fairfield Ave.; Koresp. A. Jusas; Maršalka Geo. Mitskus. Susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą antradienį, 7:30 val. vak., Hollywood Inn svetainėje, 2417 West 43rd Street.

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS No. 1 VALDYBA 1951 METAMS: Pirm. Mary Andrišūnas; pirm. pagelb. Albert Tamson; Nut. rašt. Frank Opulskas; Fin. rašt. Thomas Šalkauskas; Kontr. rašt. Margaret Karis; Kasos pagelb. Elizabeth Tamson; Kasierius Justin Yuškėnas; Durų sargas Tadas Selickis; Ligonių lankytojas Tadas Selickis; Teisėjas Joseph Bartkus; Teisėjo rašt. Elizabeth Tamson; Koresp. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave.
REpublic 7-8600-8601
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime kopyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
★
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas BIshop 7-9719
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ ★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro
LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

In Memoriam

Albert P. Dolan

November 9, 1925.

Not just today but everyday in silence we remember.

Loving Mother, Brother, Relatives and Friends.

2 metų mirties sukaktis

WALTER McKENNAS

Mirė 1949 metų lapkričio 9 d., sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Vaduoklių parapijoje, Meškių kaime, Panevėžio apskrity.

Paliko nuliūdę: žmona Bernice (pagal tėvus Žilvitis); sūnus Gilbert, duktė Jane Ericson, žentas Vincent ir anūkė Janice; du broliai: Antanas, brolienė Ona McKenniai ir jų sūnus Albert; Jonas, brolienė Ona ir jų šeima, Pittsburgh, Pa.; 3 švogerkos: Agnieška Švarlienė, Ona Daraškienė, Julia Žilimas ir jų šeimos; švogeris Jonas Žilvitis ir jo šeima. Lietuvoje liko 4 broliai: Justinas, Bronius, Povilas ir Baltrimas; Argentinoje brolis Kazys ir šeima.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka: Žmona, Sūnus, Duktė, Žentas, Anūkė, Broliai, Brolienės, Švogerkos, Švogeris ir Giminės.

Garsinkitės "N-nose"

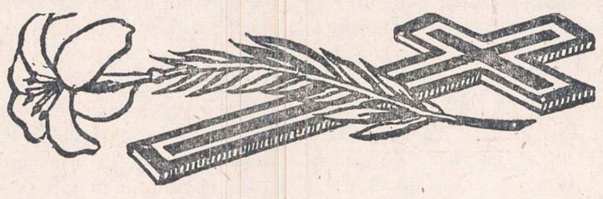

JUOZAPAS JANONIS

Gyveno 3628 W. 61st Place

Mirė 1951 m. lapkričio 7 d., 8:00 val. ryto, sulaukęs 67 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Vilniaus krašte, Žiežmarių parapijoje, Kaspariškių kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Petronelė, pagal tėvus Graičiūtė; sūnus Juozapas, marti Jeanette, anūkas Kenneth; duktė Eleonora Yoksas, žentas Antanas ir anūkė Gail; podukrė Josephine Yoksas, anūkė Dena, anūkas George ir žentas Jonas Yoksas. Lietuvoje liko brolis Mykolas, seserys Katryna, Ieva ir kiti giminės bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas John Egan koplyčioje, 3424 W. 63rd Street.

Šeštadienį, lapkričio 10 dieną, 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į St. Nicholas parapijos bažnyčią, esančią 62nd ir Lawndale gatvėse, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Juozapo Janonio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnus, Duktė ir Giminės.

Laidotuvių direktorius John Egan. Tel. GRovehill 6-0090.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Pagavo 4 su $90,304

Keturi ginkluoti įsilaužėliai vyrai ir viena mergaitė Milwaukee buvo ketvirtadienį suimti su $90,304, kuriuos jie prieš dvi valandas buvo išplėšę iš Milwaukee banko.

Jie iš ten buvo pagrobę $93,-569, bet kitus beskubėdami kelyje išmetė. Du iš jų prisipažino plėšime dalyvavę, bet moteris, Miss Slyder, 22 m., Chicagos mažosios scenos šokėja, kaip nustatė FBI, sakėsi nieko iš anksto nežinojusi apie darysimą apiplėšimą. Visi keturi pagrąžinti į Milwaukee kalėjimą po to, kai buvo pagauti bevažiuoją automobiliu ties Great Lake.

Bobų žiema?

Galvodami apie tokį ankstyvą sniegą lapkričio mėnesį, kai kurie senieji žmonės savaip aiškina šį reiškinį.

C. E. Wedding, Jerseyville, Ill., gyventojas, sako, kad dabartinė žiema — tai indėniškoji "bobų žiema", kuri einanti prieš indėnų vasarą. Tuo metu Illinojaus indėnai neidavę į medžioklę, bet laukdavę geresnio oro, sėdėdavę namie rūkydami pypkes ir ginčydavęsi su pačiomis. Jie žinodavę, kad po to ateis geresnis oras. Ir iš tikrųjų vėliau stodavęs geresnis oras, ir indėnai išeidavę buivolų medžioti.

Kitas seno amžiaus tos vietos gyventojas A. Thatcher nesutinka su "bobų žiemos" teorija. Jo nuomone, ši žiema galinti būti pasikartojimas 1830 - 31 žiemos, kai Lincolnas atvyko į Illinojų. Tada apie Kalėdas ir sausio mėnesį viduriniame Illinojuje buvę iškritę iki 3 pėdų sniego, vėliau atėjęs atodrėkis ir vėl šaltis. Apie dvi savaites termometras rodęs ne mažiau kaip 12 laipsnių žemiau nulio.

KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Chicagoje vyksta kelių dienų krašto katalikų suvažiavimas. Pradžioje buvo perskaitytas popiežiaus laiškas, kuriame jis kviečia laikytis krikščioniškosios doktrinos.

Apliejamas kelias

Kaip dažnai atsitinka, pakilus audrai, užliejamas Lake Shore Drive, ir juo nebeleidžiamas susisiekimas automobiliais. Ir dabar šis kelias turėjo būti uždarytas nuo 23 iki 47 gatvės.

Chicagos parkų distriktas susirūpinęs, kokių žygių imtis, kad tą kelią, kuris jau ir taip daugybę milijonų dolerių kaštuoja, galima būtų nuo tokių potvynių apsaugoti. Projektuojama įtaisyti nutekamuosius vamzdžius, tam tikrose vietose pylimus iki 400 - 500 pėdų aukščio kritiškose vietose ir pan. Bet tam reikės vėl didelių išlaidų.

MĖNESINĖS GAZOLINO MOKESČIO PAJAMOS

Rugsėjo mėnesį Cook apskrity surinkta pajamų iš gazolino mokesčio valstybei $1,798,685. Iš jų pačiai apskričiai teks $726,-816.

GREETINGS
TO ALL OUR
FRIENDS

CHICAGO MAILERS' UNION No. 2

THOMAS PETH, President
JAMES CHIARO, Vice-pres.
JOSEPH TITO, JR., Secretary
HENRY L. COCO, Rec. Sec'y
JOSEPH GIBBONS, Organizer
HARRY SMITH, Sgt.-at-Arms

608 S. DEARBORN ST.
CHICAGO, ILL.

ALICE STEPHENS TRIO

Iš kairės į dešinę: Elena Kristonaitė, Jonė Bobinienė ir Genovaitė Peškienė. Jos dainuos šį sekmadienį "NAUJIENŲ" rudeniniame parengime Sokolų salėje, 2345 So. Kedzie Ave.

Sumuštą J. Būgą nori pakaltinti

Šio mėnesio 3 d. buvo J. Būgos bylos antroji dalis. Feliksas Zaleckas buvo su savo advokatu Grigalum. Matėsi adv. Grigalaus dažnas vaikščiojimas per užpakalines duris ir kalbėjimas su tos bylos vedėju, tada atgal — kalbėjimas su F. Zaleckuu ir kitais ir vėl atgal pas Būgos bylos vedėją.

Feliksas Zaleckas, paklaustas, kodėl užpuolė Būgą, pasakė: "Būga darė triukšmą klube, užkabinėdamas moteris dėl dainų, ir viena moteris jo paprašiusi mane išmesti Būgą. Todėl jis ir išmetęs!"

Tuo tarpu Zaleckas Būgos neišmetė ir nenorėjo išmesti, o tik jį stumdė ir mušė. Bet bylos vedėjas apie J. Būgos sumušimą nieko nekalbėjo ir nedavė kalbėti jo advokatui, o kalbėjo tik advokatas Grigalus ir F. Zaleckas... J. Būgos liudininkai, kurie tą įvykį matė, *visai nebuvo įleisti* į bylos kambarį. Bylos vedėjas, paklaustas Būgos ir Būgos advokato dėl liudininkų apklausinėjimo, kurie matė tas muštynes, atsakė: "Aš žinau, kad jį mušė, žinau!" ir viskas. Kriminalinė byla buvo atmesta, nes F. Zalecko advokatas privedė taip, kad Būgos byla yra civilinis ieškinys ir bylos vedėjas ją atmetė.

Dabar adv. Grigalui ir Būgos advokatui pavesta tartis ir užbaigti šią bylą.

Jei niekas neišeis su adv. Grigalum, byla bus nukelta į Boston Court, kur tikimasi, visi liudininkai bus apklausti ir atrasta teisybė. *Matęs*

PADĖKA

Esu sujaudintas tokiu nuoširdumu ir atjautimu manęs ir reiškiu nuoširdžiausią padėką Aleksandrui A. Žalpiui, kuris mano bylos vedimui yra pasiryžęs duoti $25.

Dėkingas,
Juozas Būga

1951.11.2.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 5 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Šaukite: YArds 7-7381.

Paskutinė proga padėti vargą vargstantiems tautiečiams!

Dar kartą kreipiamės prašydami padėti nelaimingiems mūsų tautiečiams, kuriems likimo lemta likti nesvetingoje Vokietijoje.

Jų skurdas ir vargas yra baisesnis negu mes galime įsivaizduoti. Jie liko vieni, kada daugumas sveikų jaunų lietuvių išemigravo į visas pasaulio šalis. Jų skurdas dar padidės, kada IRO nustos juos globojusi. Jų padėtis būtų tikrai beviltiška, jeigu mes visi neateitume jiem į pagalbą. Su šių metų pabaiga baigiasi ir IRO globa. Taigi paskutinį kartą galėsime nemokamai persiųsti surinktus drabužius. Tad visi nuoširdžiai prisidėkime prie sėkmingo drabužių vajaus pravedimo.

Chicagoje drabužių vajus vykdomas iki 20 šio mėnesio. Prašome visus drabužius pristatyti į tas vietoves, kurios Jums yra arčiausia. Žemiau nurodom drabužių surinkimo punktus:

Brighton Park: Juozas Sakalauskas, 2611 W. 44 St., VIrginia 7-2753.

Marquette Park: Parapijos salė, 6812 So. Washtenaw Ave.

Cicero: Šv. Antano parapijos salė, 1515 So. 50th Ave., Cicero.

18 Kolonija: Parapijos salė 717 W. 18th St.

Bridgeporte: Parapijos salė, 3230 So. Lituanica Ave.

Town of Lake: Pivoriūnienė, 4620 So. Marshfield Ave.

North Side: Šv. Mykolo parapijos salė, 1644 Wabansia Ave.

West Side: Aušros Vartų parapijos salė, 2327 W. 23rd Pl.

West Pullman: Šv. Petro ir Povilo parapijos salė, 12259 So. Emerald Ave.

Roselande: Visų Šventųjų parapijos salė, 10809 So. State St.

Pageidaujama, kad drabužius įteiktų nuo 6 iki 9 val. vakarais. Bet kuriems šis laikas nepatogus, bus priimti ir kitu laiku.

Šia proga visiems aukotojams ir prie vajaus pravedimo prisidėjusiems tariame nuoširdžiausį ačiū. **Vajaus Komitetas**

Skaitykite "N-nas"

T. V. TELEVIZIJOS APARATAI 1952 METŲ

Admiral, Dumont, Emerson, General Electric, Hallicrafter, Philco, RCA-Victor, Majestic, Zenith, Westinghouse, Trabales. Visų žinomų išdirbysčių.

Pas Budriką jūs galite pirkti su pilnu pasitikėjimu ir garantija.

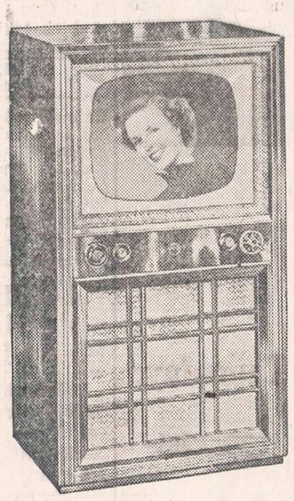

Išmokėjimai net ir po 25 centus į dieną.

16 colių Televizija už $139.50
17 colių Televizija už $159.50
12 colių Televizija už $ 99.50
10 colių Televizija už $ 75.00
20 colių Televizijos po $199.00

Didžiausias pasirinkimas Chicagoje.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Telefonas: CAlumet 5-7238

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį . . .
STANDARD DABAR MOKA DIDESNĮ DIVIDENDĄ.

TURTAS $30,000,000.00
ATSARGOS FONDAS $2,900,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidaroma

GREETINGS AND SERVICES TO ALL OUR FRIENDS AND PATRONS
HARRIET SCHONBERG DANCE STUDIO
551 No. Lincoln Street
Hinsdale 942
HINSDALE, ILL.

SKANIOS!
Holland Herring
TVIRTOS - MINKŠTOS PIENĖS IR MAISYTOS
Norėdami geresnių — daugiau vitaminų ir mineralų, pirkite Tikrąsias Holandijos Silkes.
VELTUI! Gaukite naują 1952 m. pamokymų knygelę savo vietinėje grosernėje ar skanėsių krautuvėje, arba rašykite: Holland Herring Fisheries Ass'n., 328 Bond Ave., N. W., Grand Rapids, Mich. Dept. 12.
Vienatinės pasaulyje silkės sudarytos ir sudytos ant jūrių.

Garsinkitės 'N-nose' | Skaitykite "N-nas"

Štai Kur Tikros Kalėdų Dovanos:
Romanas ŠIRDIES RŪMAI: 450 puslapių, iliustruotas, labai gražiai išleistas, kaina 4 doleriai.
Romanas ŠLIUPTARNIAI: 652 puslapiai, iliustruotas, labai gražiai išleistas, kaina 3 doleriai.
Abu romanai sykiu tik už 6 dolerius.
Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:
DR. ALG. MARGERIS
3325 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.

Nesvarbu kiek uždirbate, bet kiek sutaupote! Užsitikrinti ateičiai, taupykite pas
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
kur jūsų indėliai yra apdrausti $10,000
4071 ARCHER AVENUE
Tel.: LAfayette 3-8242
CHARLES ZEKAS, Sec'y.

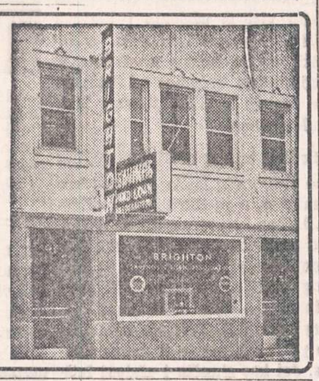

ELDERLY FOLKS!

YOU'LL SMILE, TOO... WHEN YOU GET F-A-S-T
MUSCLE PAIN RELIEF
WITH New DOUBLE-ACTION Surin
*ARTHRITIS • RHEUMATISM • NEURITIS
BURSITIS • LUMBAGO
and Muscular Aches of Simple Colds Relieved at Point of Local Pain
NO INTERNAL DOSING...
JUST SMOOTH IT ON!
SURIN CONTAINS METHACHOLINE CHLORIDE
Powerful Modern Research Drug!

Elderly folks are cheering new SURIN for fast relief of rheumatic, arthritic, neuritic, bursitic, sciatic and lumbago pains! And no wonder—they're getting relief at the *point of pain*—by applying SURIN locally—which means no pills, powders or liquids to take!

Older folks' muscles are usually more plagued with local rheumatic pain. SURIN is helping them get wonderful relief at the *point of pain*.

THIS IS SURIN'S 2-WAY ATTACK ON PAIN

(1) It utilizes *Methacholine chloride*, a modern research drug—one of the most powerful ingredients known for dilating blood vessels. When applied at the *point of pain* (2) it permits SURIN's selected pain-relieving agents to penetrate fast. In a matter of *minutes*, you experience glorious relief that develops and often lasts for hours! Try SURIN—even though you've suffered for years—and expect fast relief!

SURIN IS SO EASY TO USE!
Just smooth SURIN on lightly wherever you feel local pain...and amazingly fast, it goes to work, penetrating at the Point of Pain! Look for soothing warmth and relief fast, as those stiff muscles and joints quickly loosen up.

THE SECRET OF SURIN
SURIN is based on a new application of a principle whereby the use of Methacholine chloride allows a marked degree of absorption of the analgesic drug through the skin...to give you fast relief at the Point of Pain...where you need it most!

You'll like SURIN's new ointment base, too! Smooth, creamy-white, greaseless, stainless. Won't harm washable fabrics.

DON'T RISK A CENT!
Try SURIN today! If you don't agree it's a wonder-working ointment for fast relief at the Point of Pain, your druggist will cheerfully refund your money!

*SURIN is not a cure or treatment for these diseases. It is intended for relief of local pain.

GET DOUBLE-ACTION PAIN RELIEF—GET SURIN!

TRAFICANTE BROS. DRUGS
759 S. California SAcramento 2-0301

Elmhurst 3531; rez. Villa Park 1661
A. G. BILISKIS, D. D. S., M. D.
Gydytojas ir Burnos Chirurgas
102 W. PARK, ELMHURST, ILL.
Ofiso val.: Pirmad. ir ketv. nuo 7 iki 9 p. m.; antrad. ir penkt. nuo 7 iki 9 p. m. susitarus; šeštadieniais nuo 10 a. m. iki 2 p. m. susitarus.
Telefonai: ofiso GGRovehill 6-5399
rezid. CLiffside 4-7082

DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien. Trečiadieniais ir šeštad. nuo 2 — 4.

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st Street
Priėmimo laikas pagal susitarimą.
Telefonas GRovehill 6-6785

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 val. iki 12.

Dr. Kazimieras
MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1929
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną
Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

Baikite savo kančias
arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—($1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE—($1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus.
STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginančioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudančioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.
Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE Co
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ PAVERGTOS TĖVYNĖS

"Dolerio valdžioj" ir kitose. Kiekvieną savaitę pagal planą į kiekvieną kolūkį (bent taip "užplanuota") atvažiuoja kinas — žinoma, vesti propagandos. Tačiau ne į tas žmonių prisigrūda, bet į amerikietines. Rusų filmos, nepaisant kartais gero techninio pastatymo, žmonių nelabai lankomos. Visos jos yra daugiau ar mažiau propagandinės: už kolūkius, prieš vokiečius, anglosaksus, Vatikaną...

Teatrai Lietuvoje techniniu atžvilgiu pastatyti neblogai. Gastroliuoja kur galėdami ir po mažesnius miestelius. Būdingi pastatymai: "Amerikos Balsas", "Už antrojo fronto", "Londono lindynės" ir kiti tos rūšies veikalai. Rusų teatras Vilniuje veikia. Bet grynai meninių veikalų ir ten nėra — vis propaganda ir propaganda, lygiai, kaip visokiose paskaitose arba transliacijose per radiją. Rusijoj be propagandos nežengsi nė vieno žingsnio. Ir visa tai turi tik vieną tikslą — įkalti žmogui į galvą, kad užsienis, ypač JAV, Anglija, o kartu su jomis ir Vatikanas, eina išvien prieš taiką ir yra didžiausi karo kurstytojai, idant žmogus tiesiog degte degtų jiems neapykanta. Panašios sąlygos ir kitose kultūrinio gyvenimo srityse.

Laiškas iš Vakarų — biletas į Sibirą. — Tuos, kurių šeimos narių yra Vakaruose, jei tik tat sužino, tuoj tremia į Sibirą. Einant dirbti paprastai reikia užpildyti tam tikrą anketą, kurioj yra įrašytas ir toks klausimas: ar turi giminių Vakaruose? Jei sakai: nėra, o tau parašo iš ten laišką ir sužino, kad buvo ne taip — Sibiras. Paprastai dirbantieji turi atsakyti į dvi anketas: viena eina į sov. saugumą, o kita pasilieka įstaigoje. Kai iš to darbo pasitrauki ir pereini į kitą, ten ta pati procedūra kartojama iš naujo, bet taip pat abi anketos sulyginamos viena su kita, kad būtų aišku, ką pirmą kartą rašei, ar kartais kur "nesuklydai". Gi jei tuo tarpu nieko blogo nemanydamas koks paties pažįstamas ar giminė atsiunčia tau iš užsienio, ypač iš JAV, laišką, tuoj taip ir čiumpa, kad esi šnipas, melagis, išdavikas, partizanų ryšininkas etc. — ir beregint "sutvarko". Gali kartais ir nieko nesakyti — paprastai tokiais atvejais laukia, kol prasidės vežimai. Ir tik tada paaiški laiškų gavėjams visa tokio laukimo paslaptis: jis taip pat pasiunčiamas su transportu į Rytus. Todėl visi iš užsienio į Lietuvą laiškų rašytojai turi gerai įsidėmėti: iš čia laiškų giminėms ir negiminėms rašymas į Lietuvą yra drauge ir bileto jiems į Sibirą išrašymas.

Seniau taip griežtai nebuvo, bet nuo 1950 metų laiškų iš Amerikos sumažėjo, o jų tikrinimas padidėjo. Dabar kiekvienas tik ir dreba, kad negautų laiško iš ten, nes įtempimas yra itin didelis. O Sov. saugumui svarbiausia tik rasti priekabę, — jie ir iš musės padarys dramblį. Tereikia menkiausio plepterėjimo — ir žmogus žuvęs. Jei kas siunčia į užsienį laišką, turi užrašyti kam, kur, bet paties laiško neleidžiama užklijuoti. Tokio nepriima. Reikia eiti į centrinį paštą (vyriausias yra apskrity), kur jį peržiūri cenzūra, sumoki 3 rublius, bet pašto ženklą ne pats užklijuoji, bet jie, ir tai ne prie paties akių, ir išduoda pakvitavimą, įregistruoja vardą, pavardę, adresą etc. Jei kas sovietinių tikrintojų manymu prirašyta nereikalingai, toks laiškas į užsienį neišleidžiamas.

Kitiems gal neaišku, ar gali paprastą praeivį sulaikyti šiaip sau pakeliui. Ne tik gali, bet ne kartą ir pasitaiko, jog po tokių sulaikymų ilgai nepaleidžia. Buvo atsitikimų, kad sulaikė žmogų, vaižiavusį į apskritį, ir išlaikė net pusantrų metų. Nors kitiems tokiu atveju bylos ir nesudaro, bet kol išsiaiškinsi, praeis nemaža laiko. O jei betardomas kartais ką nors ne taip, kaip reikia, pasakysi, gali ir visai blogai atsitikti. Ypač pikti ir šiuo atžvilgiu labai priekabingi visokie tikrintojai rusai. Gal todėl žmonės jų taip ir nemėgsta, taip pat ir jų kalbos.

(Galas)

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Vienuolikos mėnesių Elviro Difuntorum lėktuvu buvo atgabenta iš Manilos (Filipinų) į San Francisco. Ji nurijo 7 spilkas. Penkias jų išėmė Manilos ligoninėje, bet dvi įstrigo plaučiuose. Kadangi ligoninė neturėjo tinkamo "bronoskopo" (specialaus prietaiso) įstrigusioms spilkoms išimti, tad kūdikį teko į San Francisco atgabenti. Kelionėje kūdikį globojo gailestingoji sesutė Munela Batista.

BEST WASHER BUY IN TOWN...

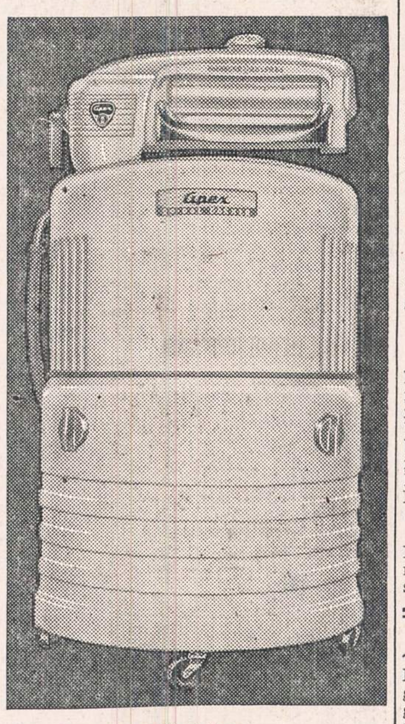

Regular Price $159.95

PAY ONLY

Guaranteed by Good Housekeeping — Replacement or Refund of Money if not as advertised therein

Apex $119.95

AND YOUR OLD WASHER SAVE $40.00

MODEL 1014-P

WITH SELF-EMPTYING PUMP

with the famous SPIRAL DASHER

that washes clothes CLEANER • FASTER • SAFER

Here's another Apex beauty with the famous Spiral Dasher! Here's the washer that will give you the cleanest, brightest clothes in your neighborhood. It's big, it's a sensational buy in better washing!

- Exclusive Spiral Dasher Cleansing Action
- Thorough Cleansing of Worst-soiled Clothes
- Exclusive Silk-Line on Dasher shows loading level for extra-safe cleansing of fine fabrics.

FOR CLEANER CLOTHES, LESS FABRIC WEAR WASH THE SPIRAL DASHER WAY!

See It Today...Buy on Convenient Terms

and The Famous Apex SPIRAL DASHER for better, faster, safer cleansing of full loads of worst-soiled clothes or for gentle cleansing of delicate garments when loaded to exclusive "Silk Line" on Dasher.

SILK LINE

Limited quantities Thursday

Special to the first ten customers to come in and obtain a washer. We will allow a $40 trade-in on your old washer, regardless of make or condition.

ARBET'S, Inc.

2442 WEST 47th STREET — VIrginia 7-0700

1746 WEST 47th STREET — VIrginia 7-3377

OPEN MONDAY AND THURSDAY NIGHTS

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Parduodamas namas. Pirmame aukšte yra krautuvė ir 3 kambarių butas užpakalyje. 2 aukšte 6 kambariai. 3 aukšte 6 kambariai bus laisvi sekantį mėnesį. 6005 So. Ashland Ave. HEmlock 4-8488.

PARDUODA SAVININKAS Kaina $13,000. Dideli 5 kambariai, mūrinis namas. Gesu šildomas. Galima pamatyti po 4:30 po pietų. 1706 W. Marquette Rd.

REIKIA namo iš savininko arba 2 ar 3 flatų Marquette Park apylinkėje. HIlltop 5-1736.

UŽIMKITE 6 kambarių butą. Netoli Kedzie ir 59th St. Tuojau parduodamas 2 aukštų tvirtai pastatytas mūrinis namas. 6 ir 5 kambarių butai. Apšildymas alyva. 2, mašinų garažas. 6 kambarių butą tuoj galima užimti. Netoli parapijos, miesto mokyklų ir gero susisiekimo. Kaina $23,800. Įmokėti apie $9,000.
J. KUTRA REALTY
2405 West 51st St.
PRospect 6-7238.
arba vakarais REpublic 7-7321.

NAMAS PARDUODAMAS 5 kambarių mūrinis bungalow. Stokeris, spaustu oru šildymas. Gasu vanduo šildomas. Naujos užlaidos. 2 karų garažas. Tuoj galima užimti. Kaina $14,900. 2309 W. 72 St. PRospect 6-2749

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

Taverna ir namas, 2 po 5 kambarius flatai antrame aukšte. Tavernoj, salėj visur elektros įrengimas. Karštu vandeniu šildoma, 2 mašinų garažas. 1500 So. 49th Ave., Cicero, Illinois. OLympic 2-6232.

TAVERNA ir restoranas. Parduos su nuostoliu. Juke box ir bowling mašina apmoka nuomą. Parduos vedusiai porai. Kreipkitės tarp 11 ir 1 val. dienomis. 1250 SEDGWICK.

TAVERNA su pilnai įrengta virtuve. Gerai einąs įsigyvenęs biznis. Modernūs įrengimai, ilgas baras. Bonkų šaldytuvas. "Draw beer". Prieinama nuoma. Ilga sutartis. Labai pigiai parduoda iš priežasties apleidimo miesto. Randasi 2908 W. 63 St. Tarpe California ir Kedzie. Noriu skubiai parduoti. Skambinkite REpublic 7-9624 vietoj.

TAVERNA su visais įrengimais. Geras biznis. 2—5 kambarių apartmentai, 2 karų mūrinis garažas. Galima tuoj užimti taverną ir 5 kambarių butą. 59-tos ir Kedzie apylinkėje. HEmlock 4-4139.

Išvykstant iš miesto ir pereinant į kitą biznį, skubiai parduodama didelė groserio ir mėsos krautuvė. Prie krautuvės yra butas. Norinčiam gera proga įsigyti gerą biznį. Dėl sąlygų kreiptis kasdien 3257 W. 38th Place. Tel. CLiffside 4-0785.

PARDUODAMA taverna daranti $100 į dieną. Parduodama skubiai. 4431 So. Halsted St.

PERSONAL
Asmenų Ieško

Ruimas dykai senyvai, protingai ir bevaikiai moteriai, kuri gyvena iš pensijos. Šilti kambariai, maudynės, skalbykla, vanduo, minkštos lovos. Tektų kartu gyventi ir truputį apvalyti stubą. Įėjimas iš fronto. 936 W. 34th Place, Chicago 8, Illinois.

NAUJIENŲ atstovybė Philadelphijoje

Philadelphijoje įsteigta NAUJIENŲ atstovybė. Josios atstovas yra Ponas Bronius Dirmėnas. NAUJIENŲ atstovybės adresas yra toks:

Mr. Bronius Dirmėnas
420 Wharton Street,
Philadelphia 42, Pa.
Telefonas: HO 8-9883.

Skambinti galima kiekvieną dieną nuo 8 val. ryto iki 3 valandos po pietų. Atstovybėje galima užsisakyti NAUJIENAS ir atlikti visus kitus NAUJIENŲ reikalus. Be to, joje priimami ir skelbimai į dienraštį. Philadelphijos prekybininkai, pramonininkai, norį pagarsinti savo gaminius, gali susitarti su atstovu. Draugijos ir klubai, norinčios spaudoje pagarsinti savo veiklą, gali tai atlikti pačioje Philadelphijoje.

NAUJIENŲ Administracija

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS BUČERIS
Geras mokestis.
Rašykite:
Box No. 3329
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois
arba šaukite
CAnal 6-8500

AUTO RADIATOR REPAIRMEN
Top wages for top men. Must be reliable.
COlumbus 1-1452.

AUTO RADIATOR REPAIRMAN
Must be experienced.
MARQUETTE AUTO RADIATOR SERVICE
HUdson 3-8300.

MACHINIST
ENGINE LATHE OPERATOR
Experienced 1st class man only.
Steady work
Starting rate $2.00 to $2.25 per hour. Lots of overtime.
Insurance and Hospitalization Program. All company benefits.
Displaced persons will be accepted.
Must read, write and speak English.
CLAUD S. GORDON CO.
3000 So. Wallace St.
(Racine Ave. car right to the door)

FORK TRUCK SERVICEMAN WANTED
Steady work
Good working conditions
Apply
MODERN HANDLING AND EQUIPMENT, INC.
625 No. Kedzie Ave.

AUTO FRAME MAN
Guaranteed salary and commission; vacation with pay; new Bee-line machine with plenty of work.
RITZ CENTRAL MOTORS
5518 S. Lake Park.

TRUCK body shop su visais įrengimais ir namu. Matyti šeštadienį ir sekmadienį nuo 1 iki 4. Kitomis dienomis pagal susitarimą. 3359-61 So. Morgan St. Tel. LAfayette 3-4841.

Reikalingas patyręs radiatoriam taisyti žmogus. Pastovus darbas. Aukščiausia alga. CA 5-3656. 2114 So. Wabash Ave.

CLICKER MEN
patyrusių ir nepatyrusių reikia. Nuolatinis darbas. Geras atlyginimas. Turi mokėti anglų kalbos.
WHEELER PROTECTIVE APPAREL
SU 7-1156. 224 W. Huron St.

MEDŽIO DARBININKŲ
Patyrusio shaper ir saw and rip-saw operatorių.
PATCHERS & REFINISHERS
Patyrusių prie lakavimo darbo, medžio užbaigėjų. Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Viršvalandžiai.
HARMONY CO.
3633 So. Racine Ave.

TV SERVICEMAN
Excellent working conditions
Good pay
Truck and tools furnished
JEWEL HOME APPLIANCES
3210 W. North Ave.
CApitol 7-7765.

LANGŲ gražintojo ir iškabų rašytojo departamentinėj krautuvėje. Patyrusio. Pilno laiko arba tik dalį darbas; nuolatinė vieta. Dykai apdrauda ir atostogos. Trumpos valandos kasdien. Gera alga pradžioje.
Great Chicago Surplus Stores
1395 MILWAUKEE AVE.

SARGO REIKIA
Truputis porterio darbo. Pastovus darbas.
JAMES METAL PRODUCTS COMPANY
2929 North Oakley.

REIKALINGAS porteris dirbti tavernoje. 3465 S. Morgan St.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairus Daiktai Pardavimui

Pardavimui sklypas šešių duobių Lietuvių Tautinėse kapinėse 10 bloke. Interesantai susineškite su savininku F. Sabal, 4912-14 W. 14th St., Cicero 50, Ill. TO 3-2216, gausite atsakymą dienomis ar vakarais.

FURNITURE - FIXTURE
Reikia Rakandų

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę
arba bathroom su steel wall tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio $59.00. Sudėsime—kreditas.
HEmlock 4-3200

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKIA vidutinio amžiaus moters namų prižiūrėjimui ir 10 metų vaiko. Būti čia. Geri namai. Pašaukite tarpe 6—7 vak. TAylor 9-1917.
1919 So. Peoria. Mr. Babin.

SIUVAMOS MAŠINOS OPERATORKŲ
Geras mokestis ir valandos. Valandomis ar nuo šmotų darbas. Nuolat. Ligoninės apdrauda.
SEAMAN BAG COMPANY
2512 S. Damen. VIrginia 7-6633.

Patyrusios pardavėjos reikia
GALI UŽDIRBTI DAUG PINIGŲ
Alga ir komisas
46 valandų darbo savaitė. Apdraudos naudos.
20% nuolaida savo pirkiniams.
TRIKRYL'S DEPARTMENT STORE
2110 W. CERMAK RD.

RENTING IN GENERAL
(Nuomos)

IŠNUOMOJAMI 2 miegamieji kambariai dviems vyrams ir vienas miegamasis kambarys viengungiui vyrui. Su baldais ir šiluma. Gali naudotis virtuve ir šaldytuvu. REpublic 7-3791.

IŠNUOMOJAMI 3 furnišiuoti kambariai. Su bendra maudyne. Šaukit 9-4 po pietų.
ENglewood 4-9578.

Išnuomojamas vyrui gražus kambarys. Šaukite: REpublic 7-7927. 6504 S. Rockwell St.

Išnuomojami 2 kambariai, su baldais, apšildomi, Marquette Parko apylinkėje. Yra gesas ir elektra. Dėl informacijų šaukit VIrginia 7-8695.

Apšildomas kambarys švariam vyrui. 1700 So. Halsted Street, pirmas aukštas.

NUOMAI miegamas kambarys. Marquette Park apylinkėje. Arti transportacija. Pavieniui ar pavienei. Tel. REpublic 7-1598.

IŠNUOMOJAMAS kambarys. Vyrams. Galima valgį gamintis. Šaukit po 6 val. vakarais.
OLympic 2-4931.

IŠNUOMOJAMI 2 kambariai. Miegamasis ir virtuvė. Yra vonios kambarys. 6629 S. Rockwell St. PRospect 6-3578.

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežimiai

A & C MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
Visuomet geras pasirinkimas
VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1951 metų
$25.00 ir aukščiau
MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS
Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIO
TAISYMAS - PARDAVIMAS
Tel.: DAnube 6-6887.
DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.

JOHN G. MEŽLAIŠKIS
Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas
Statome štorus ir privatiškus namus pagal užsakymą. Apskaičiavimas veltui. Reikale kreipkitės ir gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel GRovehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK
POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GRovehill 6-4177.

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koja minamas mašinas į elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.
SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: CLiffside 4-6847

A & B CHIMNEY SERVICE
24 valandų tarnyba
KAMINAI
Valomi — Taisomi — Atstatomi
All Phones: LAkeview 5-2048

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliom. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidarė ofisą
10748 So. Michigan Ave.
Tel. WAterfall 8-3060
Priima nuo 1-4 ir nuo 7-9 v. v., išskiriant šeštadienį ir sekmad. Šeštad. pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 S. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vak.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal susitarimą

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Avenue
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel. PUllman 5-8277

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; ser., sub. ir ned. tik sutarus.
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal susitarimą

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 West 63rd Street
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad. antrad., ketvirtad. ir penktad.. 1:30—4: 7—9 vakaro
Trečia. ir šeštad. tiktai susitarus

YArds 7-3526, Res. RI 7-0057
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus ir nervų ligų gydytojas
DR. J. G. VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVE.
prie California Ave.
VAL.: kasd. 6—9 pm, šešt. 1—6 pm. išskyrus sekmad. ir treč.

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1—4 p. p. ir 6:30—8:30 val. kasdien, trečiad. uždaryta
Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.
Rez.: 3247 S. EMERALD AVE

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2-4
Trečiad. ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antr., ketv. 12-2:30
6—9 vak., penkt. ir šeš. 12—2:30
6234 ARCHER ROAD
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. vak., treč., penkt. ir šeštadienį 3—8 val. vakaro

Ofiso ir buto telef.: OL 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Valandos: 10-12 pirmadienį iki ketvirtad.; 6:30-9 antradienį ir ketvirtad.; 12-2 ir 4-6 šeštad.
Penktad. ir kitu laiku susitarus.
Butas: 1635 S. 48th Ct., Cicero.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telef.: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia: VI 6-3900.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only

Dr. V. P. Tumasonis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2122
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. šešt. tik 2-4
Neturi valandų trečiad. ir sekm.